

CAP A UNA HISTÒRIA DE LA MÚSICA A MANRESA, A PARTIR DELS MANUSCRITS INÈDITS DE JOAQUIM SARRET I ARBÓS (*1853; †1935) (I)

Glòria BALLÚS I CASÒLIVA

Abstract

An unpublished manuscript concerning the Music Chapel in the collegiate church in Manresa, written by the local historian Joaquim Sarret i Arbós has provided us with much information about the said chapel, which was founded in 1611, relating to data on the electoral system, salaries and the duties of the *maestri di cappella* and the choir members as well as a chronology of the incumbent *maestri di cappella* from the year 1625 (Rev. Jaume Canyelles) until 1919 (Rev. Mariano Torras). We can therefore not only discover the names of the *maestri di cappella* and their work load, but also their activities and the context in which the Music Chapel developed in the collegiate church of the city of Manresa.

Resum

Un manuscrit inèdit sobre la capella de música de la Seu de Manresa, de l'historiador local Joaquim Sarret i Arbós, aporta gran quantitat de dades sobre la capella de música, fundada el 1611, amb informacions sobre el sistema d'elecció, els salaris i les obligacions dels seus mestres i dels corers, així com també una cronologia dels mestres de capella existents des de l'any 1625 (Rnt. Jaume Canyelles) fins al 1919 (Rnt Mariano Torras). Això permet conèixer, a més dels noms dels mestres de capella i de la seva organització, les seves activitats i el context en el qual es va desenvolupar la capella de música de la Seu a la ciutat de Manresa.

Introducció

A l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa es conserven, sense signatura i dins el *Fons Sarret i Arbós*, entre d'altres, tres documents manuscrits inèdits escrits per l'historiador i arxiver Joaquim Sarret i Arbós (*Manresa, 4 d'agost de 1853; †Manresa, 26 de setembre de 1935) que fan referència a la música a Manresa¹ i porten, respectivament, els títols següents:

- 1) “*Història del'Art Musical en Manresa*”².

1. Aquests tres documents estan transcrits en el primer capítol de la meua tesi *La Música a la col·legiata basílica de Santa Maria de la Seu de Manresa: 1714-1808. Dades documentals per a la seva reconstrucció amb una aproximació al repertori litúrgic conservat*, dirigida pel Dr. Antonio Ezquerro Esteban. (Llegida el dia 7 de juny de 2004 a la Universitat Autònoma de Barcelona).

2. Sense datar. Es conserva a l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa dins el *Fons Sarret i Arbós*, en l'apartat d'escrits inèdits, amb la classificació V/88.

2) “*Fundació de la Capella de Música en la Iglesia Cathedral de Manresa*”³.

3) “*Organistas de la Seu de Manresa*”⁴.

La naturalesa d’aquests materials respon al “treball de camp” d’un investigador i erudit local, que pretenia fer una primera història musical de la ciutat, en el sentit de “buidar” tota la documentació de la ciutat relativa al seu passat musical, a la manera dels cronistes. Les dades que aporta són fonamentals per a la reconstrucció de la història musical manresana, ja que moltes d’elles han estat totalment desconegudes fins ara⁵.

No obstant això, es necessari fer constar que, la recopilació de dades que fa Sarret està en ocasions influenciada per la seva mecànica de treball, en el sentit de que va manejar una múltiple informació i una documentació molt variades, i mentre feia la seva narració, incloïa idees, dades o notícies que anava acumulant, bé en el seu propi escrit, bé fent anotacions en paperets que l’acompanyaven adjunts del tipus “fitxes”.

Hem de tenir en compte que algunes de les dades que cita Sarret es poden comprovar avui sense dificultat, ja que encara es conserven a l’Arxiu de la Seu. En canvi, altres llibres i documents de la Seu foren cremats en el transcurs de la Guerra Civil (1936-1939), i només podem comptar amb la menció que Sarret en fa en els seus escrits, quelcom que multiplica actualment el seu valor.

Per altra banda, la forma de redacció dels escrits de Sarret és peculiar i utilitza l’estil propi de l’època, en ocasions grandiloqüent (en el sentit d’alabar potser en excés el material que maneja), en ocasions “càndid” (proper al lector i mostrant gran estima per la seva ciutat i pels seus possibles lectors). En general, es tracta d’un estil de fàcil comprensió per al lector català, però que per altra banda inclou freqüentment paràgrafs en llatí (procedents òbviament de la documentació capítular de la Seu) i terminologia específicament eclesiàstica. El català, que exhibeixen els seus escrits, recull la naturalitat de l’idioma de l’època, encara no normalitzat i amb abundants castellanismes i girs locals.

De tot això es desprèn que la meua transcripció no pretén analitzar pròpiament els continguts, sinó únicament, donar-los a conèixer i transmetre’ls de manera comprensible pel gran interès de la informació, de les dades i de les notícies que contenen.

3. Datat a l’any 1919. La última anotació és la data de la mort de Mariano Torras, ocorreguda el 22 de maig de 1919. Es conserva a l’Arxiu Històric Comarcal de Manresa dins el *Fons Sarret i Arbós*, en l’apartat d’escrits inèdits, amb la classificació VI/120.

4. Datat a l’any 1894. Es troba a l’Arxiu Històric Comarcal de Manresa, dins el *Fons Sarret i Arbós*, en l’apartat d’escrits inèdits, amb la classificació V/92.

5. És imprescindible, però, deixar constància que les dades que es transcriuen, hauran de ser llegides amb la necessària perspectiva, en el sentit que en ocasions, a causa dels condicionants generals de la societat de l’època de Sarret, aquest no aclareix amb el suficient rigor si transcriu les seves dades literalment o si les està recollint a través de la seva redacció, moltes vegades en estil indirecte o influïdes per les seves impressions personals. La redacció dels seus escrits ens mostren que és un “historiador romàntic”, enamorat de la seva ciutat i admirador de les seves proeses, que seguia uns corrents i les maneres del temps que li va tocar viure. Així, si bé és valuosa la documentació aportada, precisament per l’estil literari de la redacció de Sarret i per l’escrupolositat que trobem en els diferents i nombrosos escrits, articles i llibres que va fer, hem de tenir en compte que les seves informacions són vàlides i suficientment “fiables”, encara que aquesta fiabilidad, amb els anys transcorreguts fins a la actualitat i les noves exigències de rigor científic en aquest tipus de treball, no arribi a termes absoluts. Per tant la seva obra té un mèrit principal: és fruit de la investigació dels arxius i de l’estudi directe dels documents.

Biografia⁶

Joaquim Sarret i Arbós va néixer a Manresa el dia 4 d'agost de 1853, fill de Joan Sarret Sala, sastre, i Antònia Arbós Dardet, i era un dels nou fills que va tenir el matrimoni. El dia 1 de desembre de 1875 es va casar amb Josepa Pons Claramunt i tingueren tretze fills.

En referència a la seva formació, va fer l'ensenyament al col·legi de Sant Ignasi dels Pares Jesuïtes de Manresa; però l'expulsió dels Jesuïtes, al setembre de 1868, va interrompre el seu batxillerat. A causa d'això i de les relacions no massa bones que tenia amb la seva madrastra (el seu pare

Retrat de Joaquim Sarret i Arbós⁸

A handwritten signature in dark ink, reading "Joaquim Sarret i Arbós" in a cursive script, followed by a large, decorative flourish.

Signatura autògrafa de Joaquim Sarret i Arbós⁹

6. Aquesta biografia està extreta dels diferents articles que formen part de la miscel·lània d'homenatge a Joaquim Sarret i Arbós que li va dedicar el Centre d'Estudis del Bages: *Miscel·lània d'Estudis Bagençs*. 5. Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 1987; i que està formada pels següents articles: -GASOL, Josep M.: "Joaquim Sarret i Arbós (1853-1935)", pp.11-33. -LLORENS, Concepció i TORRENT, Ignasi: "Bibliografia de Joaquim Sarret i Arbós", pp.35-64; -VILA DESPUJOL, Ramon i VIRÓS PUJOLÀ, Lluís: "Virtuts i limitacions en la història contemporània de la «Monumenta Historica»", pp.65-80.

8. A la portada de la Miscel·lània d'Estudis Bagençs núm. 5 d'homenatge a Sarret i Arbós, amb articles i bibliografia, editada pel Centre d'Estudis del Bages.

9. Signatura extreta de la portada del manuscrit *Història de l'art musical a Manresa*.

havia quedat vidu l'any 1866 i s'havia casat amb Rosa Soler Morera) es va traslladar a casa de Mn. Pere Arbós, cosí de la seva mare, que era beneficiat de la església parroquial de Santa Maria d'Igualada, i acabà el batxillerat al col·legi dels Escolapis, d'Igualada, el 1870.

Va aprendre l'ofici de sastre, seguint la voluntat del seu pare, i va tornar a Igualada per treballar-hi per compte propi però, a causa de la crisi industrial de la vila, va retornar a Manresa —on tenia les coneixences— per establir-hi una sastreria. Però les coses no varen rutllar i va passar molta misèria. Providencialment, però, va tenir dues ajudes: gràcies a l'esposa del Registrador de la Propietat entrà d'escrivent al Registre i Mossèn Francisco Escorsell, organista de la Seu, li donava solfes per copiar.

Joaquim Sarret havia estudiat música amb Mn. Estanislau Font, beneficiat de la Seu, que dirigia una petita capella anomenada despectivament *La Garrapata*, on hi cantava de Tiple. Quan s'establí a Manresa l'any 1878 definitivament, va formar part de la Capella de la Seu, durant trenta anys —de 1877 a 1908— com a cantor, sota la direcció de Mn. Francisco Escorsell i de Mn. Marià Torras, el seu successor. A continuació, formà part de la capella de Sant Ignasi, fundada pel P. Ildefons Roca, i dirigida fins al 1936 pel mestre Josep Duran.

Col·laborà amb diferents entitats fora de l'àmbit de la música religiosa. Fou secretari de l'*Academia Filarmónica de Manresa*, fundada el 1883, i mestre director, de forma esporàdica, de la *Societat Coral de Sant Josep*, fundada el 1877.

En referència a les seves publicacions, trobem un petit tractat de teoria musical *Doctrina musical, o sia, elements de la teoria de la Música*⁹, que demostra la seva vocació per la música i per a la seva pedagogia.

En el 1908 guanyà un premi de 500 pessetes en el Certamen literari organitzat amb motiu de les festes del centenari de la Guerra del Francès, i amb aquesta quantitat es va comprar un harmònim (que li va costar 510 pessetes), per substituir el que li havia regalat Mn. Escorsell, que ja era vell. Amb aquest harmònim va continuar la tasca musical i pedagògica al Cor de l'Arxiconfraria de les Filles de Maria, a l'església de Sant Miquel, i a l'Escolania de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat.

Sarret va començar a fer d'arxiver quan tenia més de quaranta anys. Sembla que la història de Manresa li havia agradat sempre i, malgrat que li mancaven coneixements directes de les fonts documentals, llegia i consultava les fonts bibliogràfiques que utilitzava per extreure dades que recopilava en quaderns i li servien per a l'elaboració d'articles de caràcter divulgatiu que publicava a la premsa local.

Leonci Soler i March (*1858; †1932)¹⁰ el descobrí i l'encaminà a investigar. Soler i March, després de donar-li una formació que el fa un bon especialista en la investigació dels arxius locals, li va

9. Llibret de 23 pàgines, editat per la Imprenta d'Anton Esparbé Serra, de Manresa. No hi consta l'any de l'edició. Es conserva a l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa, Biblioteca. Col·lecció d'autors manresans (Sarret i Arbós).

10. Leonci Soler March era llicenciat en Dret i diplomàtic en Paleografia i Diplomàtica, arxiver municipal des del 1882 i cronista oficial de la ciutat des del 1896. Al 1899 fou elegit diputat a Corts, i va intervenir en la fundació de les entitats de més relleu de la Manresa del seu temps: l'Orfeó Manresà, el Centre Excursionista de la Comarca de Bages, la Caixa d'Estalvis de Manresa, etc. El seu retrat fou col·locat a la *Galeria de Manresans Il·lustres* de l'Ajuntament de Manresa el dia 19 de febrer de 1988.

encomanar la transcripció de documents antics i li facilità documentació per realitzar diferents treballs. Més endavant, aconseguí que Sarret fos nomenat arxiver auxiliar de l'Ajuntament el 19 d'agost de 1896, amb el càrrec annex de conservador de la Casa Consistorial.

A l'any 1917 l'Institut d'Estudis Catalans atorgà a Joaquim Sarret un premi meritíssim pels seus treballs d'ordenació i classificació dels arxius manresans. Aquesta convocatòria era per premiar qui millor hagués ordenat la documentació d'un arxiu –no particular– municipal, eclesiàstic, notarial, etc. d'interès històric.

Joaquim Sarret va investigar, va escriure i també va publicar. Les seves obres tenen un tema principal: Manresa. Va publicar llibres –uns 37– i va escriure nombrosos articles als diaris de la ciutat –*Diario de Avisos*, *El Comarcano*, *El Pla de Bages*, *La Veritat*, *Pàtria*...– als butlletins, com el del Centre Excursionista de la Comarca de Bages, i a totes les diferents revistes culturals i religioses de l'època. A més d'aquesta nombrosa producció de llibres i d'articles publicats, a l'Arxiu Històric es conserven una important quantitat de manuscrits originals inèdits. No obstant això, cal remarcar la seva història de Manresa, anomenada *Monumenta Historica Civitatis Minorisae*, recollida en 5 volums¹¹.

Va tenir un prestigi de zelós investigador i d'historiador solvent i li foren atorgades diferents distincions honorífiques: acadèmic de la Reial Acadèmia de Bones Lletres (1912) i de l'Associació Artística-Arqueològica de Barcelona; acadèmic adjunt de la Llengua Catalana i delegat del Centre Excursionista de Catalunya.

Joaquim Sarret i Arbós va morir el dia 26 de setembre de 1935, a l'edat de 82 anys.

La ciutat de Manresa, per la seva exemplar tasca investigadora i de divulgació històrica, posà el seu nom a un carrer (1954) i a la Biblioteca Popular de la Diputació de Barcelona (1979), i el 13 de febrer de 1977 es col·locà el seu retrat a la *Galeria de Manresans Il·lustres*, a l'Ajuntament de Manresa.

El manuscrit sobre la capella de música de la Seu

Dels tres manuscrits esmentats, transcriu¹² per aquest article el que porta el títol: *Fundació de la Capella de Música en la Iglesia Cathedral de Manresa*, que fa referència a la fundació de la cape-

11. Aquesta publicació abarca: volum I: *Història de Manresa*; volum II: *Manresa en la Guerra de la Independència 1808-1814*; volum III: *Història de la indústria, del comerç i dels gremis de Manresa*; volum IV: *Història religiosa de Manresa*; i volum V: *Història de l'estat polític-social de Manresa*.

12. Com a criteris d'edició he emprat: 1.- Per optimitzar la lectura en la llengua catalana actual, he optat per "normalitzar" tots aquells girs, modismes i paraules (moltes d'elles en la seva versió castellanitzada en el document original) avui en dia ja recollits per l'Institut d'Estudis Catalans. Per això, els noms de persones també estan normalitzats, com en els casos de *Joseph* que escric *Josep*, i també els tractaments (Il·lustre, que es refereix al Capítol de Canonges, o Reverend, que es refereix als preveres, per unificar-los ja que no sempre estan escrits de la mateixa forma, els indico respectivament *Il·ltre.* i *Rnt.*) 2.- Mantinc la mateixa sintaxi de l'original. En aquells casos que es tracti de cites literals per part de Sarret, mantindré la redacció original. Quan en el transcurs de la narració s'intercalen passatges en llatí o paraules amb un significat específic, els mantinc, bé entre cometes, bé en cursives. De la mateixa manera, quan el manuscrit subratlli determinats passatges o frases, no ho mantindré així, transcrivint-los entre cometes o en cursives. En els casos que això sigui possible, i les cites literals siguin de certa extensió, les incorpore en format de caixa baixa i lletra de mida més petita. 3.-Totes les indicacions alienes a la font, incloses per mi per millorar la comprensió lectora,

Molt temps ~~la que~~ no preocupava la
idea de sapigues la fundacio de la Capella de
Musica de nostra Iglesia Cathedral, ^{car,} ja te-
niam projectada ~~per~~ una cronologia dels mes-
tres y no sabiam com comensar, quant, tot d'
una, escorcollant ^{els} ~~los~~ plechs de documents y
llibres antics del arxiu de dita Iglesia de Sta
^{patrona} Sena, trovaia escrit en las cubertas de pergamí
de un llibre lo seguent ~~text~~ = La concordia
dels condictius y fundacio del moster de cant
es als 27 agost de 1681 en poder de ^{mte} mte monsignell
notari de Vich = Llopat via Deu, varem ex-
clamar, devant un colp de peu en terra per
l'alegria de tant important ~~travallat~~ ^{el}
menys sabiem á que atemirnos; ^{dispro} ~~dispro~~, a
mes no hem de parar fins veurem si el
esmentat document, o be una copia, ~~se troba~~
escapada de las flames que en l'any 1793 in-
vadiren l'archiu de nostra sena, ^{volumen}
^{Infectus} ~~la lletxa~~ ^{expans} va esser ~~nostra~~ ^{notte} ~~perall~~ per al-
guns dias; mes com bin l'adagi que la-

Portada del manuscrit

aniran entre claudàtors. 4.- Pel que fa a les anotacions que Sarret afegeix a una transcripció, les anoto entre parèntesis. 5.- Quant a la numeració de pàgines, he de dir que Sarret aprofitava el tipus de paper que tenia a mà en aquell moment i, per tant en cada document fa una numeració diferent. En el cas d'aquest document utilitza quadernets que tenen quatre cares, però només numera la primera de les quatre; per això la indico entre claudàtors incloint-hi, a més, els canvis de plana dels esmentats documents, que hi apareixen sense numerar, de la següent manera: plec 5 - pàgina sense numerar - pàgina sense numerar - pàgina sense numerar - plec 6 = [p. 5A:] - [p. 5B:] - [p. 5C:] - [p. 5D:] - [p. 6A:], respectivament.

lla de música, als seus mestres de capella i als seus corers. Degut a la seva amplitud, deixo per una propera ocasió el que fa referència als organistes, malgrat que ambdós formen un “corpus” inseparable per poder copsar, en la seva totalitat, la “vida musical” de la capella de música.

No obstant això, per tal de donar una visió més completa de la capella de música, afegeixo la informació que fa referència a les primeres dades de corers, que antecedeix a l'esmentat manuscrit, i que està extreta d'un altre dels manuscrits inèdits de Sarret: *Historia del'Art Musical en Manresa*¹³, que sobre la capella de música diu:

[...]

[p.8:] *Capella de música a Manresa*

La nostra Seu, era governada per canonges regulars de Sant Agustí des del segle XI que fou el de la seva restauració.

La comunitat de canonges va augmentar de personal més tard, formant part de la mateixa els preveres beneficiats de l'antiquíssima església de Sant Martí i de Sant Miquel, recobrant nou esplendor el culte amb les funcions solemnes que es celebraven.

El cant, en aquestes funcions era el *cant gregorià* dominant en totes les catedrals; i podem assegurar que en la nostra era aixís, perquè existeix un fragment de llibre cantoral procedent de dita església que, segons dictàmen d'intel·ligents psalmodistes, data de la centuria onzena¹⁴.

[...]

1352, 3 de novembre = Pere de Canyelles, prevere *precentor* de l'església de Manresa, atenent que per raó d'altres negocis per quecom que l'escola de música o del cant *scholam musicae sive del cant* que ell té en dita església *vaccare non possum* no s'hi pot ocupar; i considerant la suficiència de Guillem Altarriba, canonge de dita església, li dóna i concedeix dit Rnt. Canyelles per 5 anys dita schola de música amb tots els seus emoluments i lucre amb tal condició que dintre dit temps sigui mestre de dita schola, *ita quod infra dictus tempus quisque annorum sitis magister dictae scholae*.

1364, 9 de març = El mateix mossèn Pere Canyelles confereix per dos anys a Pere Ferrer, natural de Narbona, i a Guillem Bonfill, preveres, les escoles del cant de dita església amb pacte de que han d'ensenyar bé, fidel i legalment *prout decet magistros talis artis* als seus deixebles en el cant en dita església tan si són clergues o simplement tonsurats com qualsevol altre amb el salari que paguen als deixebles i que cada u de [p.10:] dits preveres per la seva hebdomada tingan obligació d'entonar en el cor de l'església.

1467, 3 de juliol = El Consell de la ciutat dóna ordre de pagar a mossèn Francesc Santlleí £1 moneda barcelonesa *per l'escolania* en paga prorrata del seu salari¹⁵.

13. A la portada, consta com a títol diplomàtic el següent “Joaquim Sarret y Arbós [rubricat] / Tema = *Historia del'Art Musical. / en Manresa*. [i d'altra mà: “(Inèdit) / Inèdit”] / Lema = “*La musica parla á l'anima*”. No queda indicat quan Sarret va escriure aquesta història, però al portar un títol amb un “lema” semblava que Sarret l'hauria presentat a un certamen o a un premi. Pel que he pogut esbrinar almenys va obtenir el premi de l'Orfeó Manresà en els Jocs Florals de l'Associació Obrera Catalanista celebrat l'any 1910. Segons la revista mensual “*Cròniques del Orfeó Manresà*”, número 13, juliol de 1911, p.104, en aquell any, Sarret estaria completant el treball històric guanyador per poder editar-lo. Sembla que, tot i que preparava la seva publicació, aquesta no es va realitzar. Aquest manuscrit es troba a l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa dins el *Fons Sarret i Arbós*, en l'apartat d'escrits inèdits, amb la signatura V/88.

14. Com a peu de pàgina, el manuscrit original afegeix: “El citat fragment que és de pergamí, l'hem vist a l'Arxiu municipal d'aquesta ciutat i indica que fou usat per cobertes d'un llibre del Consell del segle XIII”.

15. En el manuscrit hi ha el signe Ø per anar a dos fulls que s'afegeixen al manuscrit i que transcriu a continuació.

Els Consellers de la ciutat en 1605 deliberaren contribuir a l'ensenyament de la música, acordant donar una quantitat anyal pel mestre de la Seu. Vegis la següent polissa del llibre de l'Arxiu Municipal:

Música

1605, 7 de juliol = S'ha pagat al mestre Pere Gil, organista de la Seu de Manresa, £10 barceloneses que li dóna la ciutat per ajuda de costa pel que ensenya de cant a la Seu i se li donen per temp d'un any, que ha començat per Sant Joan de juny proppassat inseguint la deliberació feta pels Srs. Consellers al darrer de març proppassat.

1605, 18 de juliol = Al Canonge Tomas Fadre per raó de les cantories de Corpus £3. (Llibre del Racional. Arxiu Municipal).

[...]

Els canonges de la nostra Seu tenien assegurat l'ensenyament de la música religiosa, com hem vist en les [p.11:] precedents notes i altres que en podríem aportar [...]

Tal és aixís que, a l'any 1611, els canonges de la Seu, en virtut de l'avançament de la música religiosa en totes parts, crearen un nou benefici, a més del d'Organista, al qual beneficiat anomenaren *Mestre de Cant*, amb obligació d'ésser el sustentor del Chor «ensenyar cant als chorers i tenir estudi per l'ensenyança d'altres minyons».

Heus aquí com l'Iltre. Cabildo de nostra Seu entenia que, per fer bons deixebles i tenir una escolania ben ensenyada i sempre a *punt de solfa*, era el primer posar un bon mestre amb salari respectiu, i un estudi reglamentat, com ho era, evitant-se així el que fos adulterada la música polifònica en les funcions de l'església¹⁶.

A continuació anoto la transcripció del referit manuscrit:

Fundació de la Capella de Música en la Iglesia Cathedral de Manresa

[...]

[p.2A:] Molt temps ens preocupava la idea de saber la fundació de la Capella de Música de nostra Església Catedral, car teniem projectada una cronologia dels mestres i no sabiem com començar, quant, tot d'una, escorcollant els plecs de documents i llibres antics de l'arxiu de dita església, varem trobar escrit en les cobertes de pergamí d'un llibre el següent: *La concordia dels conductius*¹⁷ i fundació del

16. En el manuscrit, indicat pel signe Ø que es refereix a un full afegit, hi ha una explicació de la fundació de la Capella de la Seu que transcriu a continuació.

17. Hi ha molt poca informació sobre els "conductius", per això no podem detallar exactament qui eren. No obstant això, els articles 17 i 60 de la Concordia entre el Capítol de Canonges i la Comunitat de Beneficiats, que porta el títol de "*Concordia autentica / entre lo M.t Ill.re Capítol, y la M.t R.nt Comunitat de / la Igl.a de la Seu de Manresa feta y firmada / en poder del D.r Fran.co Tauler Notari / de Manresa als 24 de 8bre del any / 1655*", que es conserva a l'Arxiu de la Seu manresana, en aporten unes importants referències a l'indicar que s'havien d'examinar de Cant Pla; potser podrien ser col·laboradors de la capella per cantar. A continuació anoto aquests dos articles referits:

[P.20:] [Número al marge: "17"] Item, et decimo septimo, que la admissio dels conductius to / que, y especte a dit Capítol de Canonges sol lo qual haje de po / sar un paper, o edicte en la porta del Cor en nom sol firma / y sello de dit Capítol per la opposició fahedora a dits conductius / y los que se oposaran haje de fer dita opposició ab supplica / dirigint, y entregantla a dit Capítol de Canonges sol lo qual / Capítol dega donar noticia de ditas oposicions a dita Comuni / tat de beneficiats o als protectors de aquella per medi de un / Canonge elegit per dit Capítol de Canonges a effecte de que di / ta Comunitat elegeca un examinador per sa part, lo qual / junt ab altre examinador que per dit effecte elegira dit / Capítol examinen los opposant, o opposants en Cant pla, y la / [p.21:] habilitacio de aquell sie de dits examinadors, de tal Ma / nera que no puga dit Capítol admetrer ningun conductiu / que no tinga fe de habilitacio de tots dos examinadors, y te / nintla dega admetrer aquells; no concordant empero dits dos / examinadors en la habilitacio, o inhabilitacio en tal cas de pre / sent, y ara per las horas de consentiment de dits Capítol, y Co / munitat se elix en tercer lo Mestre de Cant ques trobará, o / a las horas será de la Capella de dita Iglesia, y en defecte absen / cia, o altre qualsevol impediment de aquell, lo Organista / ques

*mestrat de cant és a 27 d'agost de 1611 en poder de M^o. Moragull, notari de Vic. Lloat sia Déu, varem exclamar, donant un cop de peu a terra per l'alegria de tan important treball*¹⁸, al menys sabrem a que atènyer-nos, però no hem de parar fins veure si es troba l'esmentat document, o bé una còpia escapada de les flames que en l'any 1713 invadiren l'arxiu voluminós de nostra Seu.

Infructuós va ésser nostre treball per alguns dies; més com diu l'adagi que la [p.2B:] perfidia mata la caça, va succeir un dia que escartejant els fulls d'un llibre d'escriptures, sentències, decrets, etc. signat de nº 5 hi trobem un document que tenia en la capçalera la següent inscripció: "*Reductio de conductus y fundacio del mestrat de cant*".

Ja pots pensar, llegidor estimat, que el goig fou complet al veure premiat amb aquesta segona troballa el nostre pesat treball.

~~Veritablement podem donar per cert el dia i any en que es fundà la Capella de música a l'església de la Seu de Manresa.~~ No copiarem íntegre el document de la dita fundació perquè és molt extens i no ho permet el breu espai d'una petita memòria com la present; però si que extractarem d'ell el més substancial a fi de que es vegi confirmat el nostre raciocini.

És una súplica presentada al Rvdm. Sr. Bisbe de Vic i Manresa D. Onofre Reart firmada pels Il·lres. Srs. Bernat Matillas i Francisco Lucia, canonges de la Seu de Manresa, síndics de l'Il·ltre. Capítol de Canonges i dels venerables Francisco Picalques i Jaume Torres, preveres i beneficiats síndics i procuradors de la venerable comunitat de beneficiats de dita església a 12 d'abril de l'any de la nativitat del Senyor 1611. Amb aquesta suplicació demanen a l'Il·ltre. Sr. Bisbe la reducció de [p.2C:] conductus de número indefinit a finit en dotze i que aquest número de dotze constés de set conductus, un mestre de cant i 4 chorers "*elegint-ne dos més dels que actualment serveixen: Quod preter duos pueros sive chorarios jam nunc in ea deservientes, alii duo eligant et deputent et unus etiam cantus magister a quo jam dicti pueri et alii clerici in cantu et accentu valeant edoceri, etc...*"

A la qual suplicació el Rvdm. Sr. Bisbe D. Onofre Reart, a 27 d'agost de l'any 1611, es dignà donar resposta favorable acceptant la dita reducció dels conductus a número de dotze contant en dit número la fundació d'un mestrat de cant i dos chorers, juntament amb els dos que ja servien. De manera que són set conductus, quatre chorers i un mestre de cant: "*Placet quod predicti conductus expresatis et aliis causis animus nostrum juste moventibus reducant ad numerum duodenarium in quo comprehendant quatuor pueri sive chorarii et unus magister cantus et accentus*", sense perjudici dels condup-

trobará, o a las horas será de dita Iglesia, y que en la dita / habilitacio, o inhabilitacio prevalega, y se hage de estar en dit / cas al vot, y parer de aquell de dits dos examinadors, al / qual se ajustara lo vot del Mestre de Cant, y en son lloch del / Organista: en lo qual cas lo examinador lo vot del qual / no haura prevalgut, dega junt ab lo altre examinador fer / relacio de la habilitacio, o inhabilitacio en la forma que hau / ra prevalgut, advertint que dits conductus se hagen, y de / gan admetrer ab acte publich, lo qual hage de fer, y firmar lo / sol Capítol, y en dit acte se hage de fer expressa mencio dels / noms dels examinadors, y de la habilitacio per aquells fe / ta. Plau al Señor Bisbe /

[P.60:] [Número al marge: "60"] Item, et sexagesimo, que sie licit, y permes a qualsevol / dels residents a qui haura faltat lo procurador, o collector / [p.61:] de ditas quotidianas distribuciones en fer la paga del que haura / guanyat per sa residencia en dita Iglesia (precebit empero / primer si será del cos de dita Comunitat de Beneficiats / consentiment expres de dita Comunitat: si empero sera Ca / nonge, Dómer, Comensal, Mestre de Cant, Organista, Con / ductus, Corer, Escolà, o altre qualsevol que no será del / cos de la Comunitat, consentiment expres de dit Capítol de / Canonges, y no altrament) traurer lo acte de la obligacio / de dit Procurador, y instar exequicio contra de aquell, y / axiu ho hage de pactar dit Capítol de Canonges en lo arren / dament de dita procura. Plau al Señor bisbe".

A més, segons el *Diccionari català-valencià-balear d'Alcover*, obra iniciada per mossèn Antoni M. Alcover. Red. facsímil, Palma de Mallorca, ed. Francesc de Borja Moll, que continua la redacció, 1980, defineix "conductus" com: Agregat a una parròquia per suplir el beneficiat absent o per servir d'auxiliar. Agraïxo aquesta informació al Dr. Josep Pavia.

18. Com a criteri d'edició en el cas de ratllats, relativament abundants en els manuscrits de Sarret, optaré per una certa llibertat, en el sentit de transcriure també el que estigui ratllat -encara que llegible- si resulta d'interès per captar millor les intencions de Sarret al redactar, o bé no transcriure-ho, si es tracta d'evidents equivocacions o esmenes. En els casos dels trossos ratllats que mantinc, els deixaré també ratllats a la meua transcripció

tius que existeixen, sino que aixís que es redueixen per mort dels que són es vagi reduint [p.2D:] al número de dotze.

Al mateix temps diu el Sr. Bisbe en el referit document: “*Placet dummodo pro salario seu distributione non tribuant dictis chorarii et magister cantus et cuilibet eorum minus quam uni ex aliis conductitii*”: Això és que als quatre chorers i mestre de cant no se’ls pogués donar menys distribució que la que lucra quiscun conductiu, el qual es complia exactament.

És copiat i signat aquest document per “*Isidori Ponti presb. vicens. auctoritatibus Apostolica et Rmi Dmi Visens. Epi not. púb. die 22 octbre any 1700*”.

Doncs podem dir amb tota certesa que la Capella de música a l’església de la Seu de Manresa es fundà en el dia 1r de l’any 1611, i és de creure que a fi de donar un esplendor i llum a les funcions de l’església, no tardaria el dit Capítol en executar el seu plan i elegir a una persona competent per a començar a formar una escola de cant.

~~Això no vol dir que les festes a l’església es fessin sense música. Ja veurem al tractar dels Organistes que, molt temps abans de la data dita, es feien les funcions a la Seu cantant, la Rnt. Comunitat, els Oficis i demés solemnitats [p.3A:] a Cant Pla acompanyat de l’orgue. I podria ser molt bé que fos el Rnt. Organista qui comencés a exercir el mestrat de la Capella, perquè fins l’any 1625 en que es nomenà un mestre exprés, en els llibres i documents de l’arxiu de la Seu no consta el nom d’altre mestre de cant anterior a l’any susdit.~~

Elecció i Salari del Mestre de Capella

Per la bona administració política i econòmica de les quotidianes distribucions de l’església de la Seu de Manresa, l’Iltre. Capítol de Paborde i Canonges, d’una part i la Rnt. Comunitat de Beneficiats de part altra, tots de dita església firmaren a 24 d’octubre de l’any 1655 una concordia que és coneguda amb el nom de Concordia de Tauler per ser el nom del notari que dona fé Fran^{co} Tauler, ciutadà de Manresa.

Amb aquesta concordia, aprovada per l’Ilm. Sr. Bisbe de Vic i Manresa hi ha varis capítols tocants a l’administració econòmica i política de l’església amb l’argument necessari a cada un d’ells. El capítol 13 diu: “*Item es pactat i concordat que toque y puga lo Capítol de Canonges sol [p.3B:] posar, admetrer, nomenar y elegir liberament en tot temps lo Bosser de Quotidianas, manador de missas, Mestre de Cant, Organista, Corers, Manxador del Orgue y Advocats de quotidianas sens consentiment, parer, sciencia ni consell de la Comunitat de beneficiats*”. I segons el capítol 15 de la mateixa concordia, lo dit Capítol està en lliura facultat i poder de revocar i remoure al seu lliure beneplàcit i mera voluntat en tot temps amb justa causa, o sense ella la persona o persones que tindran els Oficis de Bosser de quotidianes, Manador de missas, Mestre de cant, Organista, Chorers, Manxador de l’orgue i advocats de quotidiana i elegir nomenat i deputar altres (en la forma dita).

En quant als salaris que deu percebre de diners de la massa comuna de les quotidianes distribucions cada un dels Oficis susdits, també és pactat que sigui lícit a dit Capítol de Canonges sol i sens parer, consell, ciencia ni altre consentiment de la Rnt. Comunitat donar, oferir, prometre i fer pagar per polisses els salaris corresponents.

Aquests són avui molt diferents per raó de les modificacions que hi ha hagut fins [p.3C:] encara en la renombrada concordia de Tauler. Més no obstant això, per curiositat copiarem els salaris¹⁹ que

19. Els salaris que queden concretats en la referida Concòrdia de Tauler són de quaranta lliures anuals per al mestre de cant i per a l’organista (per cada un d’ells). Si algun d’ells és beneficiat el salari és de setanta lliures. Als corers se’ls dona la “distribució de conductiu que està acostumada”, per tant no especifiquen la quantitat i concretament s’indica que els faran cotes noves cada dos anys. I al manxador de l’orgue setze lliures cada any.

corresponen al Mestre de Cant, Organista, Chors i Manxador de l'orgue que són els que ens interessen pel nostre assumpte: [article 16] “*Item al Mestre de Cant per la servitud de quiscun any quaranta lliures (de salari) i la distribució de Beneficiats i si serà que altrament tinga distribució de beneficiat se li puga donar per quiscun any fins a setanta lliures. Item al Organista per la servitud de quiscun any setanta lliures, si serà beneficiat, o altrament tindrà la residència en dita iglesia y si no serà beneficiat ò no tindrà altrament dita residència quaranta lliures tant solament y distribució de conduptiu amb ses majories de Corers, donar acostumades, i que se'ls fassin cotes noves de dits diners de dita massa comuna de dos en dos anys. Item al Manxador del Orgue per quiscun any setze lliures*”. Els quals salaris no es podien augmentar, alterar ni disminuir, sino de comú consentiment de dit Capítol de Canonges i Comunitat de Beneficiats²⁰.

[p.3D:] Obligacions del Mestre de Capella

En un manuscrit de l'arxiu de l'església de la Seu fet a l'any 1724 per l'Iltre. Paborde de dita església Dr. Jacinto Romanyà²¹ hi trobem moltes curiositats. Entre altres hi ha en la pàgina 55 [i següents] les obligacions que té el Mestre de Cant o de Capella durant la seva permanència a la Seu. Diu així: “*El Mestre de Cor que es el Mestre de Capella té obligació de portar el Cor i fer la servitud de Capiscol convidar als Residents en aquelles funcions no hi hagi torn ni majories; assenyalar els Residents per les lliçons, cantar les antifones, Benedicamus i altres funcions en el Cor segons les diades.*

En els dies Prima Clasis deu convidar per les tres primeres tres Residents; i sis Canonges per cantar les lliçons; i els altres dies ha de convidar sis Beneficiats i tres Canonges.

Com també els dies Prima Clasis ha de convidar per tercia dos Canonges per cantar els versets i per sexta dos Beneficiats. I els dies de Segona Clasis a tercia dos Beneficiats.

[p.4A:] *En els dies dobles al Benedicamus de laudes i vespres ha de convidar quatre Beneficiats. Per cantar les Profesies en el dia de Pasqua ha de convidar set Beneficiats i set Canonges.*

Quant el Paborde fa la Hebdomada té el mestre obligació de posar-se en el costat de la Cadira i junts entonar les antifones [que] li toquen com és de les matines de la Setmana Santa i a l'Altar quant es descobreixi la Vera Creu.

Té obligació el Mestre de Capella de convidar als Canonges per Capítol quant el Paborde, o el seu vicari general i en absència dels dits el Canonge president la hi manarà”.

Té obligació el Mestre d'anar associar els Canonges Sindics quan van a donar alguna embaixada de part del Capítol a l'Il·lm Senyor Bisbe, o a altra Persona de distinció que se li degui fer dit obsequi, i dit Mestre deu anar amb bonet, com i també l'organista del mode [que] s'ha explicat en el capítol [que] es tracta de l'estil [que] s'ha d'anar a les embaixades els Canonges.

Té l'obligació d'anar amb el seu company a la Casa de l'Il·lm. o de la Persona a qui s'ha d'anar a donar la benvinguda per saber l'hora que els Sindics del Capítol podran anar a dita [p.4B:] funció. Té obligació d'ensenyar de Cant als Corers i tenir estudi per l'ensenyament d'altres minyons a fi de que sempre es tinguin minyons previnguts en cas [de] faltar algun dels quatre Corers.

20. Per aquesta Concòrdia queda establert el salari del mestre de cant i de l'organista i la distribució si, a més, són beneficiats. Cal observar que passar de quaranta lliures a setanta lliures -que és pagaven per terces o trimestralment- i també “residència”, el que representa una diferència molt notable. Per tant això voldria dir que els ocupants d'aquests oficis havien de tenir molt interès a ser beneficiats. A més, cal dir que els canvis de salaris havien d'estar aprovats també per la comunitat de beneficiats; el que representaria que aquesta comunitat també tenia importància dins els acords d'organització i de despeses que hi havia a la Seu manresana.

21. Es refereix a la Consuetud que començà el paborde Jacint Romanyà el dia 6 de desembre de 1724, càrrec que exercí de 1724 a 1781.

Faltant algun dels corers deu el Mestre proposar els minyons [que] tingui capaços per portar la Cota i el Capítol elegeix el millor segons relació fa el Mestre de la veu que té per poder fer de Corer.

Té obligació de fer-los ensenyar de l'Instrument [que] s'inclinin aprendre, si es que hi hagi qui l'ensenyi, i particularment ensenyar-los d'orgue, que ja té l'Organista obligació d'ensenyar.

Té el Mestre l'obligació el dia de Corpus de repartir els ventalls²² als Canonges i Domers, com i també el dia Dissabte Sant la cera de Monument als dits Paborde, Canonges i Domers.

Té obligació el Mestre quan sigui demanat per anar a cantar a alguna església fora de la ciutat, de demanar llicència al Paborde i en la seva absència al seu V.G., i absents ambdós al Degà del Capítol, i fer també relació dels Corers i musics [que] van amb ell i tots aquells que tindran salari de l'església també deuen [p.4C:] demanar la llicència per anar a cantar fora de la ciutat, i també per absentar-se pels seus negocis. Es dóna al Mestre de salari £40²³ si té Benefici a l'església £70 de salari; té la distribució de Beneficiats i si diu Missa se li dóna la caritat de Missa com als Beneficiats. De lo que es dóna per cantar en té tres parts l'una com a Mestre, l'altre pels papers, i l'altra com a Procurador, i així s'ha de cuidar de les cobrances, i fer els repartiments de les parts de la Capella als seus Indivíduos.

En les ocasions que el Mestre treballa per l'església en compondre alguns papers per cantar, o bé treballa algun llibre pel Cor, se li dóna la presència; ben entés, que si el mestre treballa alguns papers de Música per alguna festa de les que acostumen fer les confraries, encara que siguin de la mateixa església, en aquest cas no se li dóna la presència.

En les funcions dels Funerals, té el Mestre la distribució doble, entenent en les funcions que no són de torn; que en aquestes que va tot el Clero s'ha de entendre tant solament, i a les funcions funerals de torn, el Mestre i Organista no entren. El dit Mestre ha d'assistir [p.4D:] en les funcions de les posessions del Paborde i Canonges, i ha d'anar a associar amb els demés Oficials de Capítol al nou Obtentor i se'l dóna 25φ".

Fundació dels Corers de la Seu

Primerament hi havia no més que dos nois, que servien d'escolans en el cor de la Seu de Manresa. Aquesta institució feta a 23 de setembre de l'any 1555 es deguda al Canonge de dita Seu mossèn Nicolau Boions, que a la vegada era rector de l'església de Sant Miquel d'aquesta ciutat.

Consta aquesta institució o fundació en un document en poder de Bernat Torras, notari de Manresa, el qual original es trobarà en el plec de fundacions a l'Arxiu de la Seu.

És molt curiós i per això hem pensat copiar-lo al peu de la lletra. És així:

[p.5A:] La Institució i fundació dels dos xics corers feta pel venerable mossèn Nicolau Boions, canonge de la Seu de Manresa i rector de Sant Miquel, i ho certificatoria d'aquella²⁴. En poder de Bernat Torras, notari de Manresa, a 23 de setembre de 1555.

[p.5B:] En nom de Ntre. Sr. Déu Jesucrist. Capitulatio feta i fermada entre els Rnts. Senyors Paborde, Canonges i Capítol de la present Seu de Manresa i el Rnt. mossèn Nicolau Boions, canonge i rector de Sant Miquel.

22. El fet de tenir l'obligació de repartir els ventalls demostra un nivell molt alt de servitud envers els Canonges i Domers, així com també el repartir al Paborde, Canonges i Domers la cera del Monument el Dissabte Sant. Precisament que el mestre de capella que era el cap de tots els cantaires i ministrils hagués de repartir els ventalls i la cera demostra la poca consideració que aquest càrrec tenia en una església, cosa que no deuria ser estranya a l'època.

23. En referència a les quantitats dels pagaments que estan indicades com a lliures, sous i diners, faig servir els signes que els corresponen: lliura = £, i sous = φ. I per indicar-ho faig servir el criteri internacional. Per exemple 3 lliures 5 sous 9 diners escriuré: £3 5φ 9.

24. Com a nota diu: "l'original es trobarà en el plec de Beneficis i fundacions de la Seu". (Arxiu de la Seu); a continuació hi ha la signatura de Sarret.

Primerament els Rnts Senyors, mossèn Vicens Janer, paborde; i mossèn Joan Janer, sagristà; mossèn Franci Amigant, cambrer; mossèn Luc Libia, prior; mossèn Barthomeu Vinyes, cabiscol; mossèn Joan Culla, infermer; mossèn Pere Amigo; mossèn Bernat Joan Sala; mossèn Rafel Gaver, canonges: Vist que per dit mossèn Boions, canonge, els ha estat proposat i suplicat li fos otorgada llicència d'ordenar i disposar dels seus bens en ops [?] i cosa tant justa i pia segons per dit mossèn Boions avall està ordenat i disposat, li concedeixen i atorguen llicència "largo modo", tanta i quanta en dits actes pios i justos ha acostumada donar, i així ho juren.

I el dit mossèn Boions, canonge i rector sobradit, vista la llicència pels predits senyors Paborde i canonges a ell concedida i atorgada, atenent primerament el servei de Déu amb més honor i reverentia ésser fet, i descans dels predits senyors Paborde i canonges, hoc encara dels Reverents beneficiats i tant bé volent la present [p.5C:] seu ésser ornada i dotada com són altres esglésies catedrals i col·legiates de la present província [arquebisbat] de Tarragona, de corers o coristes, qui amb molt honor i gentilesa serveixen els cors de aquelles, mogut de mera benignitat volent imitar a dites esglésies, vol i ordena: que en la present església hagi i siguin continuos dos xics corers ben legius per tenir l'ofici de coristes com en la seu de Barcelona i altres esglésies estan per cantar²⁵ i dir antifones, versos, i altres coses necessàries en el cor i professions, així en oficis nocturnals com divinals, i aquests estiguin sota manament del Rnt. Sr. Paborde o el seu vicari i cabiscol [és a dir, el mestre de capella], volent dits dos corers siguin continuos en dits oficis, en tot lo que sigui menester, els quals xics i corers siguin posats pels Rnts. Srs. Paborde i canonges, o la major part d'aquells, i no d'altre, i que la coneixença de mudar aquells, així per mudament de veu o ésser massa grans o tenir altra inhabilitat o impediment, es fassi per dits Srs. Paborde i canonges, i no d'altre, i que dits corers hagin de portar dins el cor cota o clotxa [?] sobrapellis amb ales, i barret de capellà per la ciutat, durant el temps [que] estaran en dit ofici de corers, segons els altres capellans fan.

[p.5D:] Més abans el predit mossèn Boions, per sustentació dels dits dos corers, i que amb més fervor serveixin el cor i església, els assigna ara de present dotze lliures de renda perpetua, devalant de mota [?] de dues-centes quaranta lliures partides per iguals parts entre ells, això és, sis lliures a quiscú, donant ara de present nou lliures i cinc sous, ja esmersades sobre els següents: Primerament, sobre mossèn Perot Boions, mercader de la vila de Ripoll, cinc lliures segons consta en la escriptura pública de Manresa a vint-i-tres d'octubre mil cinc cents cinquanta dos; més sobre deu Albert Guerau, treballador de la present ciutat, trenta cinc sous, consta en la predita escriptura a xviii d'octubre [de] mil cinc-cents quaranta set; més sobre en Joan Puyol, treballador, deu sous, consta en la predita escriptura a xxviii d'octubre MDXLVII; més sobre l'hereu de les torres de baies, quaranta sous, consta en la predita escriptura a xxvii de maig MDLXXVIII les quals nou lliures cinc sous, i el compliment fins a dites dotze lliures, assigna i dona dels seus bens assegurant dit compliment fins a dites dotze lliures, en e [?] sobre tots els seus bens, com ara de present llargament [p.6A:] assegura i coneguda del notari avall escrit, la qual donació i assignació fa als predits Srs. Paborde i Canonges, com administradors de les quotidianes i aniversaris de la present seu, volent dit mossèn Boions, que pel bosser de la predita església, amb ploms de quotidianes, sigui donats als dits dos corers²⁶ i a quiscú dels quatre diners quiscum die, això és, a matines i prima, dos diners, i a hores i missa major, un diner, i a vespres i completes, un diner, i el procurador de les quotidianes els pagui heo modo, que pagarà als altres no entenen per això ningunes altres persones sense tenir títol en la present seu, ni ordes, poder guanyar com aquests, sinò com és practicat abans de la present capitulació, i no en altra manera, preservant se empero el dit mossèn Boions no obstant, que

25. Cal remarcar aquesta informació que concreta les obligacions que tenien els dos corers "o escolans de cor" estaven instituits des de l'any 1555, com s'ha indicat.

26. Cal remarcar aquesta informació que indica el que cobraven els dos corers.

ara de present fassi dita assignació per a obs [?] de dits corers, usufructuari de les dites dotze lliures, tots els dies de la seva vida, volent que immediat post mortem fins que sorti en el seu efecte com dalt és dit i especificat, i no de vida seva.

Item per més refrigerar els dits cores i que amb major gana fassin el servei, i tant bé que sempre seràn honor adherint-se en això els senyors Paborde, Canonges i Beneficiats, que en les sepultures, extremuncions generals, cossos presents, tinguin la [p.6B:] caritat acostumada dempto [?] que no puguin fer ofici d'escola en dites sepultures sinò fer l'honor així en les professons com en el cor com els altres fan.

I els dits senyors Paborde i Canonges vista la bona i sancta Institució del dit mossèn Boions, i l'honor i descans de la present església i cor d'aquella accepten la dita ordinatio, prometent servir aquella amb tot el contingut en ella sense fer altra mutatio.

I perque en esdevenidor no es pugués moure ninguna qüestió en l'església per dits xics i corers, entre Paborde ni Canonges i Beneficiats, ni altres, volen dits Rnts. Paborde i Canonges, dits corers no puguin haver altra distribució de la dita bossa, sinò els sobredits quatre diners per dit mossèn Boions, amb la predita forma deixats, i que en dies de aniversaris generals i ultres, i professons, així dins la present seu o defora fetes de la dita bossa, no els sigui donada caritat, donen en dits ultres aniversaris i professons, entés empero que si per avant algunes persones voldran deixar per llur devoció alguns llegats o lexes [deixes] particulars per a dits xics, que aquells siguin en aliment dels dits corers juxta la voluntat dels qui tal deixa deixaràn hoc encara que si per caritat els voldrà donar goigs i altres devocions, que dits xics i [p.6C:] corers la puguin prendre sens fer-los ningú contradicció alguna.

I perque els dits xics i corers fassin l'ofici per que estan deputats, i d'aquell no siguin sostrets ni desencaminats, sinò que tant solament entenguin a la fundació del fundador sobradit, volen dits Srs. Paborde i Canonges, dits corers no siguin obligats a servir misses, manxa a l'orgue, ni particularment servir a ningú en ninguna altra servitud, sinò tantum al servei del cor i professons com dalt és dit.

I el dit mossèn Boions, per més autoritzar dits corers i imitar els que a Barcelona resideixen, vol i deixa quaranta sous, devallant de quaranta lliures, les quals serveixin per a fer a quiscú d'ells unes cotes llargues de devuyte morat, amb un barret del mateix drap, o altre sigui del mateix color, segons van els de la seu de Barcelona, encara que el drap no sigui tant fi, sinò del nombre susdit, i que de dos en dos anys quant hi haurà quatre lliures degudes, fassin dites cotes a dits corers i les velles posseràn siguin per a qui dits corers voldran, les quals robes i càrrec d'elles tinga el Rnt. Cabiscol amb el Procurador de les quotidianes, prometent dit mossèn Boions fer dit augment, de dits quaranta sous en e [?] sobre tots altres bens tinga o esmersar-los [p.6D:] amb molta seguretat el més pres per així ho jura.

Item més volen els predits senyors Paborde i Canonges, que si acàs els censals i rendes deixades pel dit Rnt. mossèn Boions a obs, del sobra dit efecte, es perdien, i d'elles no es podia cobrar res, o part d'elles, que en tal cas, cessen la distribució que han d'haver dits corers i xics, segons la disminució de la renda o censals predits.

“Et id eo nos dicte partes laudantes. Die lune vigesimo tertio mensis septembris anno millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto presents capitulatio fuit firmata et jurata per dictos Rdos. Nicholau Boions ex una et prepositum et canonicos supra nominatos in coro ipsius ecclesie Minorise convocatos de mandato dicti Prepositi ubi ats y presentibus ex altera, presentibus pro festibus vener. Joanne Picalques et Antonio Gallart presbiteriis beneficiatis ipsius ecclesie sedis Minorise quo adfirmam omnium demptis Francisco Amigant camerario et Petro Amigo canonicis Quo vero ad firmam dictorum Amigant et Amigo qui postea firmarunt die videlicet vigesimo mensis maii anno M.D. quinquagesimo septimo sunct testes dictus vener, [p.7A:] Joannes Picalques et Petrus Laurentius Canyelles etiam presbiter Minorise. Ut igitur ad predicta omnia et singula manu propria scripta adicta capitulatione ut supra poset extracta et cum ea comprobata omnes ubi fidem habeant ego dictus Bernardus Torra nott. memoratus hic me subscribo et meum solitum artis et officii notarie app. ano sig + num etc...”

Més tard com hem dit en la fundació del mestrat de Capella s'afegiren dos nois més, que junts amb aquests formaven l'Escolania de música de dita església; qual instrucció en l'art de la música i també en llegir i escriure, corria a càrrec del mestre de Capella com a superior més proper d'ells en tots els actes de l'església.

Quan hi havia una vacant de corer en la Capella, o bé en el Cor de la Seu, el Sr. Mestre presentava al deixeble que creia més apte per servir, ja en el Cor, ja en la música, i congregat l'Iltre. Capítol, després d'examinar al noi presentat, determinava junt amb el Mestre de Capella si seria admés o no. Així ho trobem [p.7B:] en els llibres de resolucions de l'Iltre. Capítol.

~~Avui encara es atribueix de l'Iltre. Capítol l'admetre o despatxar un noi corer, sempre i quant no reuneixi les condicions necessàries per desempenyar dit càrrec.~~ El salari que percibia quiscún corer pel seu treball era el mateix que d'un conduptiu²⁷, i a més les seves majories de corer i els demés adventicis per les fatigues que feia.

Formaven la Capella de Música a més del Mestre i els corers, l'Organista, els Sustentors del Cor i altres músics que eren elegits per l'Iltre. Capítol. Aquests tenien obligació d'assistir a totes les funcions de la Seu i percibien de salari la paga que a prorrata els tocava de les funcions fundades.

1738, a 20 d'abril = “L'Iltre. Capítol resolgué admetre a la Capella de nostra església els músics Joseph Auger, teixidor de llana; Joseph Rusinyol, peraire; i Rafel Pages, teixidor de lli; amb obligació d'assistir a totes les festivitats de nostra església amb els respectius instruments”. (Llibre de Resolucions del Capítol. Arxiu de la Seu).

[p.7C:] Feta una petita ressenya de la fundació de la Capella de Música de l'església catedral, avui Basílica, de la ciutat de Manresa, publicarem una Cronologia dels mestres que han sigut amb totes les dades i notícies que hem trobat.

És un treball pesat, per cert, i que representa moltes hores empleades en fullejar els plecs i llibres que es guarden a l'Arxiu de la Seu; més ho fem amb gust perquè així haurem rescatat de la pols en que fins ara estaven oblidades, les moltes curiositats que per primera vegada publiquem.

~~Pensem haver lograt el nostre desig en fer una llista caval de dits Mestres de la Seu; i supliquem als nostres llegidors que si bé no té cap mèrit aquest treball, per nosaltres pesat, al menys tinguin un poc de paciència en llegir-lo, puig veuran la importància de la Capella de música des de la seva fundació fins als nostres dies.~~

[p.7D:] Cronologia dels Mestres de Capella

Els llibres més antics que per atzar existeixen a l'Arxiu de la Seu, són els de les confraries de la Lluminària, i després els del Credenser de l'Iltre. Capítol de dita església.

Havem dit que per atzar existeixen aquests llibres, i és veritat si atenem que les cremes que ha sofert dit arxiu en les continues invasions d'enemics, i havent passat en el discurs del temps per tantes vicissituds com han succeït, ha sigut una gran sort l'haver-se lliurat dits llibres que avui fan molt servei per l'història de nostra església.

El càrrec de Mestre de Capella en el seu principi era annexe al d'organista com veurem al tractar aquests: així és que començarem la llista pel següent:

27. Cal remarcar aquesta informació que ens indica que el corer cobrava el mateix que un “conduptiu”.

RNT. JAUME CANYELLES 1625-1631

En un dels llibres del Credencer de l'Iltre. Capítol hi trobem a l'any 1628, les següents notes: “*Sr. Canonge Corrons serà v.m. servit pagar a Mn. Jaume Canyelles per compte de nostra Rnt Capítol 10φ per tants n'ha gastat pel cant de l'absolta de Sant Agustí a l'any 1628.*”

Sr. Canonge Corrons serà v.m. servit pagar per compte de nostre Capítol a Mn. Jaume Canyelles, pvre. £30 pel seu salari de porter del Capítol²⁸ per [p.8A:] cinc anys a raó de £6 cada any, això és, pel de 1625, 1626, 1627, 1628 i per tot el de 1629 corrent”. (Llibre citat).

Sapigut es que segons les constitucions del Mestre de Capella, aquest tenia obligació de servir de porter a l'Iltre Capítol tot el temps que exercia el mestrat de cant; i quan per raó d'enfermetat o tenir altres ocupacions no pogués fer la servitud dita a l'Iltre. Capítol devia, dit mestre, nombrar un substitut seu pagant-li ell les pòlisses que sempre eren firmades en el seu nom.

Aixís es que encara que les dues pòlisses dalt dites no donguin el títol de Mestre de Capella a mossèn Jaume Canyelles, es pot deduir amb el dit abans que sent porter de l'Iltre. Capítol a l'any 1625, governava també la Capella de música; cessa en dit càrrec a l'any 1631, en que morí, segons la següent partida d'òbit: “*Diumenge a 30 del mes de novembre any de la nativitat del Senyor mil, sis-cents trenta-un, a les set hores del matí morí el Rnt. Jaume Canyelles, prevere, beneficiat de la Seu de Manresa, a la casa de l'habitació del g^o [germà?] Maurici Canyelles, blanquer, el seu germà, la qual es en el carrer de Sobrerroca; rebé tots els Sagraments de l'església i està sepultat a la Seu, al claustre, qui va a la porta de la pabòrdia; ha fet testament en poder del discret Mn. Maurici Gomar, notari de Manresa*”. (Llibre d'òbits de 1608 a 42. Arxiu parroquial).

RNT. JOAN BERNAT SERVITJA 1632-1635

Poc temps durà el mestrat de Capella del Rnt. Servitja, puig que les pòlisses que hi ha firmades, en el seu nom, en els llibres de l'Iltre. Capítol comencen el 12 d'octubre de 1632 i van continuades cada any fins el 1635.

En elles es deixa entendre que el Rnt. Servitja havia fet molts anys la servitud de l'església filial de Sant Salvador de Vallformosa i en dit any entrà a substituir a mossèn Canyelles en l'ofici de porter de l'Iltre. Capítol i de mestre de cant.

[p.8B:] **ILTRE. FRANCISCO FADRE, CANONGE, 1635-1643 [segona vegada, 1655-1656] [(†1660)]**

La dignitat de canonge no exclueix a ningú en dedicar-se a la música i exercir el mestrat de cant, sent les dues dignitats o oficis en la mateixa església. L'Iltre. Canonge Fadre, molt expert en tocar l'orgue, era mestre de Capella a l'any 1635. No podem dir si era mestre de capella efectiu o bé interí; puig que en el llibre de Resolucions de l'Iltre. Capítol no hi ha memòria de tal nomenament; més, consta i és cert que dit canonge exercia en aquest temps el dit càrrec per quan al tractar-se de fer un organet portàtil (del qual parlarem més endavant) per l'església de la Seu, l'Iltre. Capítol donà la comanda al Mestre de Capella Francisco Fadre, i a 18 d'abril de l'any 1636 resolgué dit capítol que l'organet es pagués de diners de les carniceries. (Llibre de Resolucions del Capítol).

En el Codice d'antiguitats, que a l'any 1679 escrigué l'Il·lustrat Magí Canyelles, a la pàgina 207, diu: “*L'orgue portàtil que avui té l'Església major de la ciutat de Manresa fou compost i obrat de les flautes de l'orgue de l'església [pag.8C:] de Sant Miquel, la disposició del qual correu a cuidado del*

28. El mestre de capella feia la tasca d'avisar els canonges quan hi havia reunió, segurament per això aquí s'esmenta “porter del Capítol”.

Rnt. Francisco Fadre, P^e, Canonge Infermer i Mestre de Capella de l'Església Catedral d'aquesta Ciutat". I en el repetit llibre del Credencer de l'Iltre. Capítol, hi ha també un manament de dit canonge Fadre que és del tenor següent:

1638, 30 de setembre = "Sr. Canonge Corrons se servirà pagar-me a mi, canonge F. Fadre, 12φ, i sou per haver-los pagats a Francisco Porta i a als seus companys per sonar el *Te Deum laudamus* i ofici al algiment [?] de gràcies per les victories aconseguides pel Rei nostre senyor dels seus enemics i en particular per la de Fuenterrabia". (Llibre citat).

Aquest manament com es veu fa referència als músics que aleshores ~~servien~~ i eren de la Capella i servien en les funcions de l'església; per ell podem deduir que serien pocs els dits músics i que no passarien de quatre o cinc [en] total, perquè si bé un sou representava una quantitat regular en aquell temps, no obstant no podien ser molts els músics per a repartir-se els dotze sous.

[p.8D:] **RNT. PERE ESTRUCH** 1643-1654²⁹ [†1655]

No tenint altres proves per a justificar la veritat d'haver sigut Mestre de Capella mossèn Estruch, ens contentarem en copiar les pòlisses a ell firmades, que es troben en els llibres de l'Iltre. Capítol: "Sr. Canonge Broquetes v.m. se servirà pagar a mossèn Estruch, mestre de cant 12 R^s = dic £1 4φ per la cantoria de cant i orgue del dia de la publicació de la indulgència de casa a 26 d'octubre de 1643". (Llibre citat)

A més, hi trobem en dit llibre, les pòlisses que se li firmaren pels salaris de porter de l'Iltre. Capítol i de Mestre de cant, continuades tots els anys fins al de 1654.

L'autoritat que l'Iltre. Paborde, com a President del Capítol, tenia sobre el Mestre de Capella la veurem en la persona del Rnt. Estruch.

Ja sabem que dit Mestre tenia obligació d'avisar als Canonges, el dia i hora que el Sr. President assignava per reunir-se el Capítol i *tenir rodona*. En el dia 18 de febrer de 1650, mossèn Pere Estruch va rebre un manament de l'Iltre. Paborde D. Gaspar Picalques per que avisés als Canonges.

[p.9A:] Aquell, sigui per descuit o per alguna altra causa, no els avisà, que ignorem [perquè] deixà d'avisar-los; pel que dit Paborde, en virtut de la falta que havia comés mossèn Pere, manà arrestar-lo a casa seva.

Allí el tingué alguns dies fins que dit Mestre, amb requeriment fet al notari, acudí a la Superior Autoritat Eclesiàstica que arrenjà l'assumpte de manera favorable per ambdues parts. El requeriment data del dia 22 de febrer del mateix any 1650 i la concordia o arrenjament de la causa seria pocs dies després.

El Rnt. Pere Estruch morí a l'any 1654 o bé a primers del 1655: ho confirma la següent resolució de l'Iltre. Capítol, feta el dia 17 d'abril de l'any 1655: "*Faltant en aquesta ocasió mestre de cant per mort de mossèn Pere Estruch, s'ha donat càrrec al Secretari escrigués amb algunes parts per veure si es trobaria mestre de cant amb el salari i "reditus" que lucrava*". (Llibre citat).

[**ILTRE.**] **FRANCISCO FADRE**, CANONGE, 1655-1656 [(†1660)]

Mentres era esperat un mestre de capella bó i hàbil per servir a l'església de Manresa, exercia dit càrrec d'interí el diligent canonge Rnt. Francisco Fadre, que hi havia estat abans.

Així ho suposem amb la pòlissa següent:

29. En aquest cas i en els següent, deixo l'anotació dels anys tal com està escrita en el manuscrit de Sarret i Arbós, i a continuació, entre claudàtors, indico l'any que, per la mateixa explicació que dona el propi Sarret, hauria de dir.

“Señor canonge Creus serà servit [p.9A:] pagar-me a mi Senyor Francisco Padre £2 i dirà sou per la cantoria del magnificat i missa del dia de Sant Agustí, de casa, a 29 d'agost de 1655”. (Llibre citat).

En aquest temps servia de porter a l'Iltre. Capítol el Rnt. Pere Carbonell, que després fou mestre de capella, com veurem més endavant³⁰.

RNT. ANTON PELEGRI, 1656-1659

Vistes les requisitories expedides per l'Iltre. Capítol a algunes parts per veure si es trobaria un Mestre de Capella, es presentà mossèn Anton Pelegrí, el qual recomenaren varies persones per la seva habilitat en cantar i en el bon maneig de l'orgue. Amb tal que reconeixent dit Capítol, la veritat de dites recomanacions, a 17 de febrer de l'any 1656, deliberà fos Mestre de cant mossen Anton Pelegrí, i manà al Secretari escrigués la deliberació.

Exercí el càrrec fins l'any 1659.

[p.9C:] SEBASTIÀ CARRERAS, 1659-1661 [seglar]

No sabem fins ara, la causa d'haver deixat el magisteri de la Capella el Rnt. Anton Pelegrí.

Es cert que no ho era a l'any 1659, perquè les pòlisses del mestre de Capella venen firmades a nom de Sebastià Carreras; i, com aquest era seglar, continuava sent porter de l'Iltre. Capítol el dit Rnt. Pere Carbonell.

Indiquem i no és aventurat el nostre judici, que dit Sebastià Carreras exercí interinament el càrrec de Mestre de Capella fins l'any 1661.

IGNASI OLLER, 1661-1662 [seglar]

Altres dels mestres que servien a la Capella interinament, és Ignasi Oller, que també era seglar; i ho diem perquè no consta en cap resolució de l'Iltre. Capítol que fós elegit per dit càrrec efectiu.

Les pòlisses venen firmades en el seu nom fins tot l'any 1661.

RNT. PERE CARBONELL, 1662-1682

A l'any 1662 entrà a exercir el magisteri de Capella, mossèn Pere Carbonell que, com sabem, tenia l'ofici de porter de l'Iltre. Capítol. Les pòlisses firmades en el seu nom, fins l'any 1682, són pels salaris de Mestre de Cant i porter de l'Iltre. Capítol i per les cantories de la festa de Sant Agustí, que es celebrava tots els anys. No les copiem perquè, més o menys són com les anteriors escrites.

Mossèn Pere Carbonell serví l'església de Manresa molts anys, i arribat a una edat avançada i trobant-se impossibilitat de continuar en llurs càrrecs, demanà a l'Iltre. Capítol fós servit jubilar-lo. A fi de no alterar en res el sentit de la demanda i la contestació de dit Iltre. Capítol, copiarem la resolució que aquest feu el dia 10 de gener de l'any 1682. És aixís:

“Congregat l'Iltre. Capítol de Paborde i Canonges de la Seu de Manresa fou aportat pel dit Sr. Paborde, com era estada feta instància per part del Rnt. Pere Carbonell, mestre de Capella, tingués dit

30. La nota al peu, però ratllada, diu: *“Es copiada als organista. Visquè el canonge Francesch Padre fins a l'any 1660, segons la partida d'òbit que hem trobat i diu: “Dissabte a onze del mes de setembre any de la nativitat del senyor mil sis-cents seixanta, a les cinc hores de la tarda, morí el Rnt. Sr. Francesch Padre, canonge i infermer de la Seu de Manresa, a casa de la seva habitació, la qual és en el carrer de Galceràn Andreu, rebé els Sants Sagraments; està sepultat a la Seu davant la capella de Sant Francesc al corredor de dalt.” Dit Altar de Sant Francesc és avui dia l'altar de Sant Pau, al costat del campanar.”* Llibre d'Òbits de 1643 a 64. Arxiu parroquial.

lltre. Capítol a bé en jubilar-lo, atés dit Carbonell es trobava [p.10A:] vell i impossibilitat de poder ensenyar als corers. I atenent dits senyors que el que demanava dit Carbonell era molt posat en raó, pel bé que dit Senyor havia servit el dit lltre. Capítol i església en dit Mestrat i altres oficis; però no haver-hi exemple ni mode en la concordia de jubilar dit ofici ni altre, trobaren expedient que es demanés a la Rnt. Comunitat per la dita jubilatio de dit mestrat en la forma següent: això és que així com dit Carbonell tenia de salari quaranta lliures en tingués trenta, i les déu fossin pel mestre [que] entreria; i així mateix com l'organista, mossèn Josep Dulach, tenia setanta lliures se'n llevessin vint i quedés amb cinquanta lliures, i les vint fossin a favor del mestre de capella, que amb les deu de Carbonell fossin £30, i es cometé al Sr. Sagristà ho tractés amb l'organista, i acceptà". (Llibre citat)³¹.

Morí el Rnt. Carbonell a 10 de desembre de l'any 1684, segons es dedueix del Llibre de la Luminaria vella de la Seu, en el següent: "*ítem a 10 de desembre de 1684 he pagat dos sous per portar els ciris del cos present de n^a s^a [?] del Rnt. Pere Carbonell*". Eren els minyons que llogava la Luminaria per portar els ciris en els enterros; i aquells es pagaven al mateix dia de la sepultura enterrament. 3 d'octubre de l'any 1684, segons consta en la partida d'òbit que trobem, en el llibre d'òbits de la Seu i diu: "*Dimarts a 3 d'octubre de dit any, morí a les deu hores de la nit, el Rnt. Pere Carbonell, pvre. i beneficiat de la Seu de Manresa, obtenint el benefici fundat a la capella de la Santíssima Trinitat de la Seu de Manresa, a casa de la seva habitació, la qual és en el carrer de Galceran Andreu; rebé els sagraments de l'església i està sepultat a la Seu davant la capella de la Santíssima Trinitat; ha fet testament en poder del discret Andreu Anrich, notari de Manresa*". (Llibre d'òbits).

[p.10B:] **RNT. FRANCISCO MARCH, 1682-1684**

En el mateix dia que l'Iltre. Capítol resolgué la jubilatio del mestre de capella Rnt. Pere Carbonell, fou proposat per exercir dit càrrec el Rnt. Francisco March. Veiem el que diu el llibre de resolucions del Capítol: "*Dit die (10 de gener de 1682) es proposa per Mestre de Capella al Rnt. Francisco March, fill de ciutat, el qual es troba a Prat de Rei per organista, el qual era ben conegut de tots i haver vingut a moltes festivitats a cantar a la nostra església i axí tots els Capítolars resolgueren acceptar-lo no opo-sant-se a la Concordia*". (Llibre citat).

En aquesta resolució trobem que el Rnt. March era fill d'aquesta ciutat de Manresa, a la qual havia vingut moltes vegades a cantar (seria el dia de la festa major que com a bon manresà voldria participar d'ella) i per això era molt conegut de tothom i fou acceptat.

Mes no se li comunica la resolució de l'Iltre. Capítol fins que el 23 de gener del mateix any 1682, la Rnt. Comunitat donà consentiment de rebaixar l'organista i aquest es contentà de rebaixar-lo de dites £20.

[p.10C:] Vingué doncs, el Rnt. Francisco March a exercir el mestrat de la capella acceptant el salari de £30 pels treballs del seu ofici³².

RNT. JAUME SUBIAS 1684-1696 [fins 1691, titular, però absent per malaltia]

A l'any 1684 prengué possessió del mestrat de la Capella a l'església de la Seu de Manresa el Rnt. Jaume Subias.

31. En aquesta nota comprovem que el mestre de capella, encarregat dels corers i porter cobrava menys que l'organista. Però segons la citada Consueta del Dr. J. Romanyà, al 1724, queda indicat que cobren el mateix salari, però aquesta diferència hi és per ser beneficiat. Curiosament quan es jubila el mestre de capella, repercuteix al salari de l'organista, segurament perquè deuria disminuir el seu treball.

32. Segons queda indicat en la Consueta esmentada, sembla que està establert com a salari per als càrrecs de mestre de capella i l'organista 40 lliures, per a cada un, per terces o trimestres. Malgrat això en aquest cas Francisco March accepta cobrar només 30 lliures. Per què?

Per més fermaça en nostre estudi, copiarem les següents notes:

1685, 6 de setembre: "*S'ha fet pòlissa al Sr. Mestre Jaume Subias de dues lliures, les quals se li paguen per la cantoria del dia de Sant Agustí*". (Llibre de comptes del Capítol).

1685, 31 de desembre: "*He pagat al Rnt. Jaume Subias, mestre de Capella, la quantitat de £6 pel seu salari de porter de l'Iltre. Capítol i £2 per la cantoria del dia de Sant Agustí, dic: £8*". (Llibre citat).

1686, 24 de maig: "*Dic jo Jaume Subias, Mestre de Capella de la Seu de Manresa, confesso haver rebut del reverent Esteve Cases, pbre. il·luminador de la Lluminaria vella de la Seu sis lliures, les quals em donen per ajuda de costa del mestrat durant el beneplàcit [p.10D:] dels Srs. Il·luminadors i per ser el ver; faig la present rebuda avui a 24 de maig de l'any 1686. Dic £6*". (És firmat de la seva pròpia mà). (Llibre de comptes de Lluminaria). Van continuades les pòlisses en dits llibres fins l'any 1695.

A mitjans de l'any 1696 sufria el mestre de Capella una malaltia greu: l'Iltre. Capítol per mentres duraria aquesta, nombrà en classe de substitut del mestre al Sr. Joan Bernat, que era sustentor en el cor de la Seu.

A l'eixir de la malaltia i mentres estava convalescent, el Rnt. Subias demanà a l'Iltre. Capítol si el deixava marxar una temporada fora de Manresa per veure si li venia gana i si es posava bó. Dit Capítol considerant l'estat de salut en que es trobava i, a més, veient que el mestrat de la Capella era ben servit amb el mestre regent, concedí al Rnt. Subias el passar fora de ciutat tot el temps que fos menester per recobrar la salut.

Es traslladà a la ciutat de Vic.

[p.11A:] **JOAN BERNAT**, 1696-1699 [soxantre i després mestre substitut del mestre titular Jaume Subias]

Hem dit que era sustentor de cor i que per raó de la malaltia del Rnt. Jaume Subias fou nomenat substitut seu regentant la Capella fins l'any 1699.

Les pòlisses en tot aquest temps venen firmades en el seu nom.

CARLOS SUBIAS, 1699-1701 [1700] [seglar] [Mestre regent en absència de Jaume Subias]

A l'any 1698, el mestre de Capella efectiu, Rnt. Jaume Subias, escrigué una carta a l'Iltre. Capítol de la Seu demanant que fos servit ocupar en el càrrec de Mestre de Capella al seu germà Carlos, puig que ell encara no estava restablert de salut.

Molt atent l'Iltre. Capítol a la petició del Rnt. Jaume Subias, li contestà que "*estant ell impossibilitat de venir a ocupar llur càrrec, reberia a gran mercè, el poder comptar amb altre persona que el substituís, puig que si be estàn contents*" [p.11A:] diu la carta, "*dels bons serveis de l'actual regent Joan Bernat, no obstant fa falta un altre sustentor del cor*", etc.

Vingué, doncs, a regentar la capella de música el Sr. Carlos Subias, germà del mestre, a l'any 1699. Ho confirmen les pòlisses lliurades en el seu nom.

Mentres durava la regència del Mestrat de Capella feia la servitud de porter de l'Iltre. Capítol el Rnt. Rafel Casanova.

En una deliberació que feu l'Iltre. Capítol de la Seu, el dia 26 de setembre de l'any 1700, hi llegim:

"*A vista que el mestre de cant no ensenyava als minyons i no tenia cap que es pogués dir minyó per cantar. Es deliberà s'escrigués al Sr. mestre Jaume Subias, que atés per la promesa feu, vindria així, acceptarem el seu germà per mestre, sempre amb dita protesta, però a vista d'haver passat un any, dos anys, i s'ha vist no ha tingut efecte, i apareixer feia burla, que si dit dia, a dos mesos, o per tots els mesos*

de octubre i novembre no es determinava venir aquí el de Vic, el Capítol faria diligència d'altre mestre, que el concert era pel mestre de Vic i no pel seu germà Carlos, que no sent el de Vic, no vol entendre cosa [p.11C:] amb dit Carlos, per no restar burlat. Dit Capítol i tots unànimes i conformes resolgueren de que s'escrigués al Mestre de Vic, donant-li el plaç si volia venir, i que havia de ser per tot el mes de novembre, que serien dos mesos de temps". (Llibre citat).

A 14 d'octubre del mateix any 1700, el Rnt. Jaume Subias, que estava a Vic, contestà a la carta de l'Iltre. Capítol excusant-se de venir per raó de certes coses que pretenia. Amb la qual, i coneixent el dit Capítol que no tenia ganes de venir, el dit mestre de Vic, deliberà que es dongués la despedida al seu germà Carlos, fixant assenyalant-li el temps per buscar-se comoditat.

A l'any 1701 cessà en el càrrec de Mestre de Capella el Sr. Carlos Subias, qui es traslladà a la ciutat de Girona.

[p.11D:] **FRANCISCO ESPELT**, 1701-1702 [1700-1702] [(†1712)] [organista 1702-1712]

En una deliberació de l'Iltre. Capítol feta el dia 4 de novembre de l'any 1700, diu que "*havent-se fet dues deliberacions en referència al Mestre de Capella, i donat orde es diligenciés en veure si se'n trobaria; ha vingut un Francisco Espelt, el qual cantà el dia de Tots Sants i el Dia de Morts i a vista de que apereixia s'havia portat bé, passà el Capítol a fer-li la gràcia del magisteri de la Capella de la Seu i de que se li posassin les obligacions [que] havia de fer amb una nota, i l'altra es quedàs pel Capítol*" (Llibre de Resolucions de l'Iltre. Capítol).

Aixís es que després que fou despedit el Sr. Carlos Subias, entrà a regir el magisteri de la Capella el predit Francisco Espelt, que també era seglar.

A l'any 1701, a 27 de setembre, convocat i congregat l'Iltre. Capítol en el lloc acostumat, es llegí una súplica del Mestre de Capella, Francisco Espelt, amb la qual demanava a dit Capítol s'interessés per ell i li aconseguís de la seva santedat la dispensa per la bigamia (casat amb viuda) i que "*pogués usar els habits del cor, lucrar les distribucions i entonar el cor [p.12A:] que hi ha una gran falta*". (Llibre de Resolucions).

Amb molt agrado s'interessà l'Iltre. Capítol per aconseguir de Roma la dispensa per la bigamia, per lo qual el 8 de juliol de l'any 1701, l'Iltre. Capítol escrigué una carta al procurador que tenien a Roma; més havent tingut noticia que no volien dispensar-la i atenent que dit Espelt tenia una gran habilitat en el maneig de l'orgue, resolgué el Capítol, buscar altre capellà per manar el cor i, a fi de que estiguessin ben servit, posar a dit Espelt per Organista, ja que mossèn Josep Dulachs que exercia dit càrrec estava quasi impossibilitat.

Aixís fou, com es veurà en el seu lloc. Per això les pòlisses que trobem fins a l'any 1712 van firmades a nom de Francisco Espelt, que les cobrava i entregava la quantitat al Mestre de Capella nou: D'aquesta manera l'església estava ben servida d'Organista i Mestre de Cant.

[p.12B:] **RNT. PERE MARCH**, 1702-1725

L'Iltre. Capítol amb consentiment de la Rnt. Comunitat de Beneficiats, a 8 de maig de l'any 1702, firmà al Rnt. Pere March un certificat de donació perpetua del magisteri de Capella. Per raó de ser molt curiós i interessant i no trobar-se exemple d'altre, el copiem íntegre:

"Die octava mensis maii anno a nativitate Domini millessimo septingentessimo secundo Minorissae. Nos, Marianus Llado V.J.D. Dei gratia Praepositus Ecclae sedis Minorissae Joannes Solernou Precentor, Franciscus Colell Prior Joannes Pons, Benedictus Cesari, Joachimus Llanas, Dr. Salvator Vilarassau et Barrato, Ignatius Rovira et Dr Balthasar Rovira omnes Pbri et Canonici dictae Ecclesiae: Certifich i fas fe, jo, Bernat Servitja per auctoritat Real y per la Insigne Ciutat de Manresa notari

publich de dita Ciutat i Escrivá dels comuns negocis de Quotidianes Distribucions de l'Església de la Seu de Manresa avall escrit com amb acte rebut en poder meu a vuit del mes de maig de l'any de la natiuitat del Senyor mil set cents [p.12C:] i dos, els Molt Il·lres i Rnts Senyors Paborde i Capítol de Canonges de l'Església de la Seu de Manresa com a Administrador de les Quotidianes Distribucions de dita Església,, els noms i cognoms dels quals en dit acte estan descrits i continuats convocats i congregats en lo lloc i forma acostumada fent aquestes coses amb consentiment de la molt R.nt Comunitat de Pbres i Beneficiats de la dita Església, han donat al R.nt Pere March, Pbre avui a Manresa, resident el magisteri de Cant de dita Seu de Manresa, aquell no ley llevaran durant sa vida natural i que també li donaran Missa per torn, i tot lo que lucrarà de dites Distribucions quotidianes com als demés Residents de dita Església de la Seu de Manresa, per lo que ne han obligats els dits Senyors Paborde i Capítol, els bens, drets i emoluments de dites Quotidianes distribucions. I el dit Rnt. Pere March, Pbre, ha acceptat dita donació i promesa i ha promés en dit acte a dits Il·lres Senyors Paborde i Capítol que ell durant sa vida no se n'anirà, ni deixarà el dit ofici de Mestre de dita església de la Seu de Manresa, per lo que ne ha obligat dit Reverent Pere March al dit Capítol [p.12D:] tots sos bens mobles i immobles, aguts i per haver com estes i altres coses en dit acte més llargament son de veure en lo qual acte son estats presents per testimonis Rafel Casanovas estudiant i Fructuos Senyal pagés ciutadans de Manresa; i el dist. Joan Baptista Oliva, notari public ciutadà de Vic avui a Manresa habitant com a substitut meu". (Arxiu de la Seu).

Començà a regir la Capella mossèn March en l'any 1702, poc temps després de haverse-li expedid el certificat predit.

Les pòlisses que havia de cobrar segons conveni eren firmades a nom de Francisco Espelt com hem dit, fins que mort aquest a l'any 1712 es firmaren a nom de Mossèn March.

La primera està en el llibre de les Quotidianes

1713, a 4 de març = "*dit dia s'ha fet polissa al Rnt. Pere March, Mestre de Capella de £6 13φ 4 pel seu salari a l'any 1713*". (Llibre citat).

La següent polissa la copiem perquè, al mateix temps, ens fa conèixer les funcions de la Setmana Santa en que hi prenia part la Capella de Música i la quantitat que donaven per les cantories:

1713, a 1r de maig = "*s'ha fet polissa al Rnt. Pere [p.13A:] March de set lliures, per fundació dels marmesors del Rnt. Geroni Riera, a 29 de març de 1713, en poder del notari Soler i són £2 per haver cantat diferents lletres el dilluns i dimarts a les 40 hores, quan està patent el Santíssim Sagrament = £1 10 φ per haver cantat l'ofici el Dijous Sant = £2 17φ són per la música sorda³³, mentre està nostre Senyor al monument, és a saber des de la una de la tarda del Dijous fins a l'entrar a matines i des de les set hores de la nit fins al començar la processó, i el Divendres des de les sis hores de la matinada fins a l'ofici*". (Llibre de Quotidianes Arxiu Seu).

El salari del Mestre de Capella en aquest temps era de £10 quiscún trimestre, segons trobem en els llibres citats.

Afegirem aquí una nota del que pagava l'Il·m. Ajuntament al Mestre de Capella per les funcions que, en nom de la Ciutat, es feien a l'església de la Seu.

1724, a 7 de gener = "*L'Il·m. Ajuntament dóna ordre de pagar al Rnt. Pere March, Mestre de Capella, la quantitat de £7 barceloneses per a compte de cantar per ordre de dit Il·m Ajuntament el dia de Corpus de l'any 1721 i el dia de N^a S^a d'agost de dit any, com s'acostuma*". (Llibre d'Acords Ajuntament. Arxiu Municipal).

33. L'expressió "música sorda" s'utilitzava per indicar la música que és feia amb sordina o música suau, referint-se a la música durant la Setmana Santa, quan l'orgue està tancat, i s'interpretava generalment amb el "bajón" o amb el fagot.

Morí el Rnt. Pere March, el dia 28 de juny [p.13B:] de l'any 1725, segons la següent partida d'òbit = "*Dijous, a 28 dies de juny de l'any de la nativitat del Senyor mil set-cents vint i cinc, entre una i dues hores de la tarda, morí el Rnt. Pere March, prevere i Mestre de Capella Cant de la Seu de Manresa, a casa de la seva habitació, la qual és en el carrer d'Urgell de la ciutat de Manresa; rebé els Sagraments; està sepultat a la Seu davant la capella de St. Josep; ha fet testament, en poder d'Ignasi Casas notari de Manresa*". (Llibre d'Obits de 1714 a 42. Arxiu Parroquial). Ho confirma, també, la nota del Llibre de la Lluminaria, que diu: 1725, a 29 de juny = "*dit dia he pagat pel port dels ciris del cos present de requiem per l'anima del Rnt. Pere March*".

La confraria de la Lluminaria acostumava pagar per anar, 8 minyons, amb ciri en els enterros especials i solemnes.

RNT. SEBASTIÀ VILADROSA, 1725-1726 [i segona vegada, interí, 1731]

~~Exercia mossèn Sebastià el càrrec d'Organista a la Seu de Manresa.~~ Després d'haver mort el Rnt. Pere March, l'Ilm. Capítol encarregà a mossèn Sebastià Viladrosa, clergue, ~~que era organista,~~ el magisteri de la Capella, que començà a regir a l'any 1725, per mentres se'n trobava un altre.

En el llibre de les Quotidianes hi ha la pòlissa següent:

1726, a 19 de febrer = "*s'ha fet pòlissa a Sebastià Viladrosa, organista, de £36 2ø, pels salaris dels cantors que a ells toquen, per les cantories [que] hi ha hagut des del dia 22 juliol de 1725 fins el dia present*". (Llibre citat. Arxiu Seu).

A l'any 1726 fou nomenat organista de la mateixa església com veurem mes endavant.

[p.13C:] **JOAN MIR, 1726-1731** [clergue]

El clergue Joan Mir era oriund del bisbat de Lleida, i tenia 21 anys d'edat quan presentà un memorial a l'Ilm. Capítol de la Seu suplicant se li fes gràcia de la feina de Mestre de Cant i sustentor de Cor. Dit Ilm. Capítol atenent que feia molt temps que estava vacant el magisteri de la Capella i considerant que dit Joan Mir era capaç per ensenyar bé i diligentment als nois corers, en virtut dels exàmens de solfa i cant que havia sofert, ~~resolgué donar-li el magisteri de la Capella prometent-li donar les~~ en el dia 9 febrer de l'any 1726 resolgue, dit Ilm. Capítol, fer-li gràcia del magisteri de la Capella prometent-li donar les distribucions quotidianes que acostumaven donar-se a quiscún resident, i juntament donar-li £40 de salari quiscun any com era de concòrdia.

Aixís doncs, començà el mestre Mir a residir a l'església el 24 febrer del mateix any, venint firmades ~~les pòlisses del dit salari de Mestre~~ en el seu nom les pòlisses del salari de Mestre i de les cantories de la Capella.

[p.13D:] En el llibre d'Acords de l'Ilm. Ajuntament hi ha les pòlisses de les cantories que paga la ciutat al Mestre de Capella, i totes fins l'any 1731 són com la següent:

1731, a 31 de maig = "*L'Ilm Ajuntament dóna ordre de pagar a Joan Mir, Mestre de Capella de la Seu, £4, i són pel cant de la funció de Corpus i N^a S^a d'agost del present any*". (Llibre citat Arxiu Municipal).

El clergue Joan Mir, regí la Capella de Música de la Seu de Manresa fins el 15 d'agost de 1731, segons consta a la última pòlissa que se li pagà del seu salari corresponent a 1r de Juliol fins a 15 d'agost del mateix any 1731, en que cessà no sabem el perquè.

Des d'aquesta data fins que vingué el mestre nou, que fou a últims del mateix any 1731, com es veurà, tornà a servir de Mestre de Capella interí, el Rnt. Sebastià Viladrosa organista.

[p.14A:] **RNT. JOSEP MASVESI [MASVASÍ], 1731-1762 [(†1774)]**³⁴

Faltant a l'església de Manresa un Mestre de Capella i tenint notícia, l'Ilm. Capítol, que a la ciutat de Barcelona hi havia un tal Josep Masvesi que era apte per desempenyar el dit càrrec es donà, per dit Capítol, comissió a l'Ilm. Paborde de la mateixa església, Dr. Jacinto Romanyà, perquè, ja que havia d'anar a la ciutat de Barcelona s'informés del tal subjecte i que prompte dongués la resposta al Capítol.

Pel que a 8 de desembre de l'any 1731 vingué a Manresa el mateix Josep Masvesi, presentant-se a l'Ilm. Capítol amb una carta escrita de dit Paborde, la qual es del tenor següent: "*Molt Illtre. Sr. = Aquesta serà per dir a V.S. com el donador d'aquesta és el llicenciat Josep Masvesi, deixeble del Sr. Mestre de l'església del Palau d'aquesta, i havent-me V.S. afavorit en donar-me la Comissió d'informar-me de dit llicenciat, i veure si era convenient per nostre església, he passat a conferir-me amb dit Sr. Mestre i de nou m'ha fet relació, expressant-me la seva habilitat de composició, la suficient veu que té pel cor, encara que no és de les més voltades* [p.14B:] *i que espera es farà amb el temps; és també Organista; "algo" pràctic de tocar la viola i, últimament, m'ha dit que comprenia era convenient per l'església que d'altra manera hauria excusat, l'insinuar a V.S. tenia un deixeble, si no hagués comprés que era de tot desempenyo.*

I sabent, per altre part, que dit llicenciat actualment feia de Mestre de Cor a l'església de Santa Anna d'aquesta, no he deixat d'informar-me del seu procedir, del qual m'han donat molt bones notícies i que, en dita església, n'estaven contentíssims. Atenent a dits informes he continuat la Comissió V.S. fou servit donar-me de presentar nostre Magisteri, a dit llicenciat Josep Masvesi, en nom de V.S. el que espero tindrà a bé aquesta elecció. Quedant en l'interin suplicant ocasions del seu major agrado i al Cel el g.de mº anº Barcelona, a 8 de desembre de 1731 = B. la M de V.S. el seu segur servidor D. Jacinto Romanyà, paborde de Manresa = Molt Illtre. Capítol de Paborde i Canonges de Manresa".

Llegida aquesta tant favorable carta, en el Capítol (rodona) que tingueren els Illtres. Canonges de la Seu, en el dia 16 de desembre del mateix any 1731, es resolgué, per unanimitat de vots, admetre [p.14C:] al llicenciat Josep Masvesi per Mestre de Capella de l'església i donar-li possessió de dit càrrec, com se li donà, i fou a 18 de desembre més prop vinent. Entrà a residir en el cor a 18 de gener de l'any següent de 1732.

Al poc temps d'haver entrat a regir el magisteri de la Capella de la Seu de Manresa fou ordenat Sacerdot, el Rnt. Josep Masvesi.

Reformà la Capella de Música; i a fi de que les funcions de l'església es fessin amb més solemnitat, presentà a l'Il·ltre. Capítol els músics més experts de la ciutat perquè fossin admesos com a individus de la Capella de Música. I dit Il·ltre. Capítol secundant els desitjos i bona voluntat del Rnt. Masvesi delibera acceptar-los, com es veurà en la resolució següent.

1738, a 20 d'abril = "*convocat i congregat l'Il·ltre. Capítol de Paborde i Canonges de la Seu en el lloc acostumat, resolgué admetre a la Capella de nostra església els músics Josep Auger, texidor de llana; Josep Rosinyol, peraire; Joan Codina, teixidor de llana; Miquel Pascual, peraire; i Rafel Pagès, teixidor de lli, amb l'obligació d'assistir a totes les festivitats de nostra església amb els respectius instrumentes*". (Llibre Resolucions de l'Il·ltre. Capítol. Arxiu Seu).

[p.14D:] Totes les pòlisses a cobrar pel seu salari fins l'any 1762 van firmades amb el seu nom; no les transcrivim per no fer-nos pesats.

A 27 d'abril de l'any 1762 cessà en el magisteri de la Capella el Rnt. Masvesi, venint a substituir-lo el Rnt. Salvador Dachs; ho diu la pòlissa següent, que és firmada a 12 de juny del mateix any: "*Dit*

34. Anoto una biografia més completa en la meua tesi, així com també la transcripció de la partitura i les partícels de la seva obra: Responsori 2n del 3r Nocturn de Matines *VERBUM CARO* a 6 veus i acompanyament, 1733 (E:MAN, Ms. 633) i el seu estudi (anàlisi textual i formal, el context per a la seva interpretació pràctica o execució i la seva relació amb la melodia de cant pla).

dia s'ha fet pòlissa al Rnt. Josep Masvesi i al discret Salvador Dachs, mestres de capella de la quantitat de £12 3φ 4, això és £5 1φ pels 26 dies que en el mes d'abril pròxim passat ha exercit la feina de Mestre de Capella, a raó de £17 10φ per la terça del seu salari, i £7 2φ 3, al discret Salvador Dachs per haver exercit dita feina des del 27 d'abril fins el 30 de juny de 1762, tots inclusiu i a raó de £10 per terça". (Llibre de Quotidianes. Arxiu Seu).

La causa d'haver cessat el Rnt. Josep Masvesi del magisteri de capella no l'hem pogut indagar. No és per mort, puig que no morí fins l'any 1774 en aquesta ciutat de Manresa, segons la partida de defunció que diu³⁵. Obit: *"dijous a 29 de setembre de l'any 1774, en el carrer del Born, en la casa de la seva habitació, entre vuit i nou hores del matí, morí el Rnt. Josep Masvesí prevere i beneficiat de la present església, després d'haver rebut els Sants Sagraments, ha fet testament en poder del Dr Josep Enrich, notari de Manresa, i li feren sepultura de beneficiat i el dia següent fou sepultat a la Seu".* (Llibre d'Òbits de 1767 a 81. Arxiu Parroquial)³⁶.

~~Troven en el llibre de la Rnt. Comunitat que diu:-~~

~~1774, 10 d'octubre - "S'ha fet pòlissa a Joan Balet, fosser de la present església (la Seu) de la quantitat de 18φ, pel treball de portar el cadaver del Rnt. Josep [p.15A:] Masvesí".~~ (Llibre citat. Arxiu de la Seu).

~~El dia fixe en que morí és el 29 de setembre de 1774, i ho consigna el següent. "Es paguen £4 13φ a Catherina Dalmau, hereva del qº Josep Masvesi, i són per pagar-li el subsidi de la Infermeria (germandat de Beneficiats), i són per 31 dies des del 19 d'agost de 1774 fins a 14 de setembre, en que convallesqué, i per cinc dies que són des del 24 de setembre, en que fou novament combregat, fins a 29 [de] setembre en que morí".~~ (Llibre citat).

~~Pertenexia el Rnt. Masvesi a la Germandat dels Beneficiats de la Seu, com ho consigna la següent pòlissa (vide a dalt).~~

[p.15B:] **RNT. SALVADOR DACHS, 1762-1763**³⁷

Llegim en el Llibre de Resolucions de l'ltre Capítol de la Seu que, en el dia 26 d'abril de l'any 1762, fou elegit per Mestre de Capella el llicenciat Salvador Dachs, fill de Olot, bisbat de Girona, i que començà a residir en el dia 27 de dit mes i any.

Aquesta Resolució concorda amb la polissa que hem vist firmada al Rnt. Masvesi i Salvador Dachs, del dia 12 juny de 1762, amb això, res més podem dir en confirmació del magisteri del dit Rnt. Dachs.

La última pòlissa que se li firma és del 2 de setembre de 1763, en que *"cessà per entrar, per provisió feta a ell, d'un benefici de Santa Maria de la ciutat de Barcelona, que per oposicions se li fou presentat"*. Aixís consta en el Llibre de Resolucions de dit any.

[p.15C:] **RNT JOAN PATZI [PETZI], 1763-1809**³⁸

És el mestre que per més temps regí la Capella de Música de la Seu.

35. A continuació s'inclou la informació que està a l'altra plana, segons indicació en el manuscrit.

36. A continuació s'indica el fragment que comença a la p. 14D.

37. Anoto una biografia més completa a la meua tesi, així com també la transcripció de la partitura i les partícels de la seva obra: Invitatori *VENITE ADOREMUS*, a 4 veus amb violins, per a les Matines de l'Assumpta, 1763, Anònim [Salvador Dachs] (E:MAN, Ms. 256) i el seu estudi (anàlisi textual i formal, el context per a la seva interpretació pràctica o execució i la seva relació amb la melodia de cant pla).

38. Sarret ratlla la lletra "a" de "Patzí" i la substitueix per una "e" en els tres primers noms, després deixa el manuscrit amb una "a". Anoto una biografia més completa a la meua tesi, així com també la transcripció de la partitura i les partícels de la seva

En el dia 16 de setembre de l'any 1763, l'Ilm. Capítol de dita església resolgué donar el magisteri de la Capella al clergue Joan Petzi, i el dia 9 d'octubre de dit any començà a residir en el Cor.

A l'any 1766, mostrant desitjos de seguir la carrera eclesiàstica, presentà el discret Joan Patzi un memorial a l'Iltre. Capítol demanant la perpetuïtzació del seu benefici, per poder entrar a la pretensió de Ordes Sagrades.

Per més intel·ligència de nostres llegidors, copiarem íntegre el document amb la corresponent resposta, que és del tenor següent.

"Molt Iltre. Senyor = Joan Patzi, clergue, Mestre actual de Capella de la present església, amb el major respecte representa a V.S. que fa alguns anys ja es troba amb una interior i molt fervorosa inclinació de poder arribar al perfectíssim estat de Sacerdot, ja per major bé de la seva ànima, com i també per poder més [p.15C:] subvenir i socórrer als seus pobres pares i germanes. I si bé per una part se mira indigne de un tant sublim estat, i amb soles les qualitats de la facultat de solfa, que amb l'aplicació de tota la seva vida ha pogut adquirir; però encara el té més perplexe i desconsolat el mirar-se faltat de títol i de medis per poder-hi arribar i poder aspirar al predit estat. Tot el que, i encara més la notoria propensió que té V.S. en fer semblant obres de pietat, ha animat al suplicant per recórrer al piados emparo i generosa protecció de V.S., implorant a efectes d'aquesta la gràcia de perpetuïtzar al suplicant la corresponent congrua per poder entrar a la pretensió de Sagrades Ordes o sobre el Magisteri, o bé en falta de poder complir aquest, sobre l'Orgue en cas pel temps hagués V.S. d'elegir altre Organista, o bé com millor aparegui a V.S., i encara que sigui la dita perpetuïtzació amb l'annexe d'haver el suplicant de complir els càrrecs del títol que se li perpetuïtzi i no altrament, com i també, encara que sigui dita perpetuïtzació solament duradera fins que per altra part arribés a tenir altre títol o congrua, de tot el que i de qualsevol altra condició a V.S. ben vista [p.16A:] estaria contentíssim lo suplicant doncs sols desitja arribar a dit estat i ho confia i espera de la divina pietat mitjançant la implorada gràcia de V.S.". A la qual súplica, atenent l'Iltre. Capítol que el clergue Joan Patzi era subjecte hàbil per Mestre, per composició i per orgue, i per altra part aplicat en l'ensenyament dels nois Corers i lluíment de la Capella, sent al mateix temps de bon geni i costums, se dignà dit Capítol posar al peu del mateix memorial la següent nota = "De la aula Capitular = Manresa, 20 de febrer de 1766 = L'Ilm. Capítol atenent els desitjos, mèrits i fins del suplicant; convé en assignar-li i perpetuïtzar-li sobre el magisteri de Capella o orgue, seixanta lliures anuals per títol de congrua, habitant el suplicant a Manresa i ordenant-se de Sagrades Ordes, i complint (no estant legitimament impedit) els càrrecs del títol sobre que rebrà les dites £60, i quals sols podrà rebre amb aquest títol de congrua fins que arribi a tenir altre títol a congrua; quedant en tot temps l'Iltre. Capítol amb la facultat de elegir i nomenar altre subjecte en lloc del suplicant per complir els càrrecs del títol, sobre que percebrà dita congrua, tant si fos per [p.16B:] no complir-los el suplicant com també si estés impedit o es domiciliés en altre part fora de la present ciutat de Manresa. O altrament en tot i qualsevol cas deurà sempre deixar en la Capella d'aquesta església els Papers o còpies de tots els que haurà compost estant en dita Ciutat. I deurà subjectar-se en complir totes les lleis, estatuts i obligacions que deuen complir els Residents d'aquesta església, així mateix com si fos altre d'ells i estar a les mateixas penes". Canonge Vilarrubias, secretari.

En les solemnes festes que es celebraren en nostra església els 30 i 31 d'agost de l'any 1777, per motiu de la mostra general de las Relíquies dels Sants Patrons de la ciutat, s'estrenaren dos villancicos

obra: Responsori *INTER NATOS MULIERUM*, a duo de Tiple i Tenor i acompanyament, per a Sant Joan Baptista (E:MAN, Ms. 739) i el seu estudi (anàlisi textual i formal, el context per a la seva interpretació pràctica o execució i la seva relació amb la melodia de cant pla i amb un altre *Inter natos mulierum* de la literatura internacional de l'època: Wolfgang Amadeus Mozart (*1756; †1791)).

que compongué el Mestre de Capella, Rnt. Joan Patzi. Un de dits villancicos³⁹, l'hem vist a l'arxiu de la Capella de Música de dita església. És composició bona i sumament original ateses les qualitats de la música en aquell temps, la qual prova l'habilitat i excel·lents dots musicals que posseïa el Rnt. Patzi.

A l'any 1777, era Mestre de Capella el Rnt. Joan Patzi, prevere, qui compongué entre altres dos villancicos que es cantaren en les solemnes festes que se celebraren a la nostra catedral, en aquell temps, per motiu de la mostra general de les Santes Relíquies dels Màrtirs Patrons de la ciutat. Eren Administradors antics: Josep Pejoan, apotecari; Josep Llor, teixidor o veler; [Administradors] moderns: Josep Ginabreda, argenter; Joan Enrich i Esteve Fransoy, velers; Anton Gali, tender de panyos; Josep Puig, llaurador; i Jaume Quintana, sastre. Consta en una relació que es feu imprimir a Manresa a la impremta de Domingo Coma.

Maurici Espona⁴⁰, fill de Manresa, mestre de Capella de la catedral d'Urgell, compongué uns "villancicos" als Cossos Sants, per les festes de la mostra general que es feu a l'any 1777⁴¹.

Durant el seu mestrat de la capella, se suscitaren varies qüestions entre els músics i el mestre. Del que hem pogut indagar sembla que una d'elles és que tenint obligació els músics de la capella d'assistir als enterros dels [p.16C:] Rnts. Beneficiats sense cap retribució, alguns d'ells es negaren i no volgueren assistir. Pel que l'Iltre. Capítol feu unes ordinacions expresses pels músics de la capella, amb les quals disposà el següent: en virtut del abús novament introduït per alguns músics de no voler assistir als enterros dels Beneficiats sigui posada una multa als disidents, la qual segons la gravetat de la falta serà més o menys quantiosa; i en cas de no obeir, siguin expulsats de la Capella i posar-ne d'altres en el seu lloc: A més, tindràn obligació de concòrrer tots als Viaticos solemnes, Responsoris i enterros dels Iltres. Canonges i Rnts. Beneficiats com sempre fou costum. I l'Iltre. Cabildo i Rnt. Comunitat, per la seva part, s'obligava a concòrrer gratis i sense distribució als enterros dels músics de dita Capella.

Diuen aquestes ordinacions que l'Iltre. Capítol resolgué, en el dia 24 de juliol de 1789, que "*tots els músics que de present són i tots els que en endavant seràn, deuràn firmar l'obligació d'observar-la a fi de que a l'església no s'introdueixin novetats, com les que intentaven introduir alguns músics*"⁴².

Al mateix temps, pel bon règim de la Capella de música, a l'any 1794, es feu un arancel del que percibia la música en les fundacions fetes a l'església, el qual és del tenor següent = copiar Nota de les Cantories fundades, etc.⁴³

[p.16:] Altre de les qüestions suscidades pels músics de la Capella fou a l'any 1803. Dits músics presentaren a l'Iltre. Capítol un memorial firmat per tots en el dia 6 de maig "*demanant estipendi per algunes funcions de la Setmana Santa*". Al qual memorial, després d'examinat, contestà dit Capítol que no hi havia lloc i que no volia posar costums noves.

A l'any següent [1804], poc abans de les festes de la Setmana Santa, el canonge protector de la Capella digué a l'Iltre. Cabildo reunit, que els músics es resistien a assistir en les funcions dites pel motiu de l'any passat, això és, perquè no hi havia paga per la música. I dit Iltre. Cabildo comissionà al mateix canonge Comas i al Mestre de Capella, Rnt. Joan Patzi, per que fessin entendre als músics que sempre

39. Sarret afirma que ha vist un d'aquests "villancicos" de Petz, a l'Arxiu de la Seu; però consultat detingudament no s'ha pogut trobar.

40. Per ampliar informació veure: LÓPEZ-CALO, José: "Espona, Mauricio [Antonio]", a *Diccionario de la Música Española e Hispanoamericana*, vol. 4. Madrid, SGAE, 1999, pp.796.

41. A continuació en el mateix full, diu: "Vide Canyelles p. 106 = Vide Canyelles p. 108 = Vide Canyelles p. 164 = orgue vell".

42. Amb aquest acord queda palès que el capítol no volien novetats en el funcionament o en els costums que tenien establerts els músics. Això voldria dir que hi havia el costum que els músics havien de tocar "sense retribució" en els enterraments dels beneficiats. El capítol vetllava pels seus interessos i no estava disposat a canviar aquesta "pràctica" habitual. Per tant, si els músics no complien se'ls faria fora de la capella.

43. Amb aquesta anotació Sarret hi voldria incloure alguna altra informació que tenia.

havien assistit en les funcions de Setmana Santa sense retribució, perquè estaven agregades a les seves places amb les demés funcions en que hi ha renda fundada i que per ser tant perentori el temps veiessin el mode de fer-los assistir.

No s'acaba aquí la qüestió susdita, sinó que durà molts anys⁴⁴, com podem deduir del que anirem dient.

[p.17A:] 1807, a 24 març = “L'Iltre. Capítol ha donat ordre al Mestre de Capella que si els músics de la Capella no volien assistir a les funcions de Setmana Santa, segons costum antiga, que formés una nova capella dels subjectes que considerés més hàbils i que els presentés a dit Capítol”. (Llibre de Resolucions. Arxiu Seu).

1808, a 5 de novembre = “L'Iltre. Capítol aprovà el recado que en virtud de la última rodona es passà al Mestre de Capella, relatiu a que amb prudencia organitzés de nou la Capella de músics, expul-sant d'ella a Ventura Dalmau⁴⁵, alies músic Roig primer violí⁴⁶. (Id).

Quedà, per conseqüent, exclòs de la Capella el dit Dalmau i en el seu lloc s'ha nombrat al Sr. Mariano Jaumandreu, qui s'encarregà, al mateix temps, de l'ensenyament dels nois corers, per raó de que el Mestre de Capella, Rnt. Patzi, tenia una edat ja avançada i no podia complir les fatigues del seu ministeri.

~~El mestre de Capella Rnt. Patzi, per raó de tenir una edat avançada i no poder fer les fatigues del seu magisteri, fou rellevat de l'ensenyament dels nois corers, nombrant l'Iltre. Capítol un substitut. Així ho diu la següent resolució de l'Iltre. Capítol de la Seu.~~

1808, a 2 de desembre = “S'ha nombrat per 1r violí de la Capella al Sr. Mariano Jaumandreu i, així mateix, per Mestre de Música dels corers de la mateixa església, amb obligació de donar-los lliçó al matí i a la tarda, com era de costum”. (Llibre de Resolucions).

Morí el Rnt. Joan Patzi, Mestre de Capella, el dia 3 de febrer de l'any 1809, segons la partida d'òbit que copiem: “Dia tres de febrer de l'any 1809, havent rebut els Sants Sagraments, morí el Rnt. Joan Patzi, prevere, Mestre de Capella de la Seu, d'edat setanta cinc anys, i el dia següent fou enterrat a l'església de la Seu, amb sepultura present de requiem amb tres oficis”. (Llibre d'Òbits de 1795 a 1811. Arxiu parroquial).

[p.17B:] **RNT. CAYETANO MENSA**, 1809-1845⁴⁷

A l'any 1775, el dia 8 d'agost, començà a vestir la cota de corer de l'església de la Seu de Manresa el Rnt. Cayetano Mensa, fill d'aquesta ciutat. Al cap de dos anys menys cinc dies, això és, a 3 d'a-

44. Com queda indicat, sembla que la qüestió que els músics estaven descontents per haver de tocar en algunes ocasions sense cobrar -com és el cas dels enterraments dels beneficiats, funcions de Setmana Santa- va durar molts anys. Trobem resolucions del capítol al 1789, 1804 i fins i tots es produiran al 1807 i 1808. Sembla, per tant, que el problema que era “no cobrar” potser indicaria un símptoma de pèrdua de poder adquisitiu, ja que veiem en els casos que indica la pòlissa que, durant molts anys, cobren el mateix. Una altra suposició podria ser la competitivitat dels músics, ja que no es valorava el seu treball, i per tant potser pensarien que no calia anar-hi.

45. Sarret indica una anotació de peu de pàgina que diu: “El dia 3 d'agost de 1777, fou elegit corer de la Seu per haver eixat la cota Cayetano Mensa”. (Resolucions Capítol).

46. Com a peu de pàgina del manuscrit, s'inclou la informació que transcriu.

47. Anoto una biografia més completa en la meua tesi, així com també la transcripció de la partitura i les partícels de dues obres seves: la Seqüència *STABAT MATER*, a 4 veus amb violins, trompes i oboès, 1788, (E:MAN, Ms. 641) i el seu estudi (anàlisi textual i formal, el context per a la seva interpretació pràctica o execució i la seva relació amb la melodia de cant pla i amb altres *Stabat Mater* de la literatura internacional de l'època: Domenico Scarlatti (*1685; †1757), Giovanni Pergolesi (*1710; †1736), de Joseph Haydn (*1732; †1809) i Luigi Boccherini (*1743; †1805) i amb el *STABAT MATER*, a duo de Contralt i Baix amb violins i baix, 1786, Anònim (E: MAN, Ms. 1022), que també forma part de la meua tesi); i del Responsori per als difunts (Absolta) *LIBERA ME, DOMINE*, a 4 veus i acompanyament, 1792, (E:MAN, Ms. 644-4) i el seu estudi (anàlisi textual i formal, el context per a la seva interpretació pràctica o execució i la seva relació amb la melodia de cant pla i amb un altre *Libera me, Domine* de la literatura internacional de l'època: Antoni Salieri (*1750; †1825)).

gost de 1777, per raó de ser ja massa gran, deixà la cota de corer per anar a seguir els estudis de gramàtica, rellevant-lo Ventura Dalmau, qui més tard fou el primer violí de la Capella, com hem vist en la resolució dita corresponent al 5 de novembre de l'any 1808.

Acabada la carrera eclesiàstica i després que fou ordenat, vingué a Manresa i demanà a l'Iltre. Capítol que havent-hi plaça de Mestre de Capella vacant, per mort del Rnt. Joan Patzí, fos servir admetre'l per a exercir el dit càrrec. I l'Iltre. Capítol considerant ser apte per desempenyar dita feina, el dia 3 de febrer de l'any 1809, resolgué nombrar Mestre de Capella al Rnt. Mensa, amb totes les obligacions, emoluments, obvencions i retribucions [p.17C:] donades als seus antecessors, i al mateix temps augmentar-li el salari que fixà la Concòrdia fins a £100 quiscún any⁴⁸.

A l'any 1819 obtenia, el Rnt. Mensa, un benefici fundat en l'altar de Sant Bartomeu, a l'església de la Seu, en virtut del qual podia entrar a residir en el cor, presentà per aquest objecte un memorial a l'Iltre. Capítol i, a 15 de maig del mateix any, fou admés en la residència del Cor⁴⁹.

A l'any 1833, trobant-se el Rnt. Mensa delicat de salut ~~demana~~ manifestà a l'Iltre. Capítol que si es trobava persona idònea per a governar la Capella ell renunciaria el càrrec; i el dia 7 de juny del mateix any, dit, Iltre. Capítol resolgué practicar algunes diligències a l'efecte de si es trobava una persona idònea per alleugerir, a dit mossèn Mensa, de la fatiga del mestrat dels nois corers. Aixís consta en el Llibre de les Resolucions del Capítol.

Feu moltes fundacions en l'església de la Seu. Una d'elles és la fundació de quatre aniversaris, cada any, quiscún any celebradors a la Seu, la qual funció va admetre l'Iltre. Cabildo el 6 de novembre de l'any 1829.

El Sant Hospital de pobres malats també guarda records d'ell, amb la donació que feu a dit benèfic establiment de molta part dels seus bens; per memòria fou col·locat el seu retrat a la sala, dita de Protectors, que és en aquella casa.

Estimava tant a la Capella de Música que ell dirigia i vetllava tant pel seu lluíment i prosperitat que deixà, a l'arxiu de la mateixa, molta part de les seves obres musicals, de les quals encara avui dia se'n canten algunes de molt bon gust i mèrit artístic, principalment les misses dels tercers diumenges de cada mes, en que es fa la funció de la Confraria de la Minerva.

[p.17D:] Morí el Rnt. Mensa el 25 de setembre de l'any 1845, com diu la següent partida d'òbit que transcribim:

Dia 25 de setembre de l'any 1845, "*rebuts els Sants Sagraments, morí de edat vuitanta anys el Rnt. Gaetano Mensa, prevere, beneficiat i Mestre de Capella de la Seu de Manresa, natural d'aquesta ciutat. En el dia vint-i-set de dits, fou sepultat en el cementiri de Manresa, d'enterro present de tres oficis, feu testament en poder de Josep Mandres, notari*". (Llibre d'òbits de 1833 a 49. Arxiu Parroquial)⁵⁰.

Rnt. Cayetano Mensa. Mestre de Capella de Manresa, fou bon mestre i célebre compositor. Feu algunes deixes al Sant Hospital on hi ha el seu retrat com a protector⁵¹. Era tan amant de les institucions manresanes i professà tanta estimació a la Capella de Música, que ell dirigia, que feu les deixes a l'Hospital i a la Confraria dels Tremendos, a la qual regalà la reliquia de la Santa Creu, perquè volia que totes les funcions que celebressin aquestes dites institucions se servissin de la Música de la Capella.

48. La indicació de 100 lliures cada any també és diferent i major de les 40 lliures anuals que hem vist que cobraven durant el s. XVIII.

49. Entre parèntesis diu: "Passa a la trasplana. A l'any 1833", i a continuació hi ha el signe Ø.

50. Transcripció a continuació una altra nota afegida al manuscrit.

51. En l'apartat de la meua tesi dedicat a la biografia d'aquest músic hi figura, també, la reproducció del quadre amb la seva imatge, que actualment està dipositat al Museu Comarcal de Manresa.

[p.18A:] MESTRE DE CAPELLA [RNT. MARIANO MATARRODONA I LLUÍS PRUNES, 1845-1855, RNT. FRANCISCO ESCORSELL, 1855-1890, RNT. MARIANO TORRAS, 1890-1919]

1855. Després de la mort del Rnt. Cayetano Mensa queda vacant la plaça de Mestre de Capella de la Seu de Manresa i cuidaven d'ella el Rnt. Mariano Matarrodona, organista, i D. Lluís Prunés, individu de la mateixa.

A 17 de març de dit any 1855, el Rnt Francisco Escorsell, fill de Manresa, presentà un memorial al Rm. D. Pere Cruells, president de la Comunitat de la Seu, sol·licitant la plaça vacant; i el 1r de maig va ser decretat dit memorial amb els termes següents: “*Se concede al recurrente la plaza que solicita, quedando obligado a levantar las cargas anejas a este oficio, según la costumbre de esta iglesia*”.

A l'any 1862, ~~als 27 de setembre~~ l'Iltre. Sr. Bisbe de Vic, D. Juan J. Castañer, feu un apèndix al reglament de la Comunitat de la Seu de Manresa, respecte als empleats i oficials d'aquella, disposant entre altres coses que dels dos empleos de Sochantre que hi havia establerts fos un d'ells el de Mestre de Capella, per a lo qual dit Sr. Bisbe revalidà el títol que tenia el Rnt. Escorsell amb un ofici que al peu de la lletra diu:

“*Confianto en las buenas cualidades que adornan a V., en virtud del presente le nombramos Maestro de Capilla de esa Iglesia parroquial de Manresa. Cumplirá las cargas anejas y percibirá los emolumentos que le correspondan por razón de dicho cargo. Dios guarde a V. muchos años. Vic, 27 de Setiembre de 1862. Juan José, Obispo de Vic. Rdo. D. Francisco Escorsell, Maestro de Capilla de la iglesia parroquial de Manresa*”.

[p.18B:] A l'any 1865 que va morir el Rnt. Mariano Matarrodona⁵², organista de la Seu, el mestre de Capella quedà encarregat de tocar l'orgue, sent rellevat del càrrec de *sochantre* amb el següent ofici⁵³:

“*En virtud del presente, y en atención de las cualidades que le adornan, nombramos a V. para el oficio de organista, vacante en esa Iglesia por muerte del Rdo. D. Mariano Matarrodona. Este cargo, juntamente con el de Maestro de Capilla, lo desempeñará por el tiempo de nuestra voluntad, levantando las cargas a ellos anejas y percibirá los emolumentos correspondientes. Dios guarde a V. Muchos años. Vic, 15 de Julio de 1865. José Sors V. Capítular — Rdo. D. Francisco Escorsell, Pbro. Beneficiado de Manresa*”.

Així doncs, el Rnt. Escorsell continuà amb el càrrec de Mestre de Capella i Organista fins els primers dies de l'any 1890, en que el Sr. Bisbe de Vic ~~va encarregar de tot el Rnt. Mariano Torras, prevere, per ser obtentor i possessor d'un benefici novament~~ va crear i presentar un benefici eclesiàstic en el qual anaven annexos dits càrrecs.

Aquest benefici s'havia de provehir per oposicions fixades als [...] ⁵⁴ essent guanyador el Rnt. Mariano Torras, prevere, qui començà a regir el càrrec de Mestre de Capella i Organista als [...] ⁵⁵.

El Rnt. Escorsell ha compost per al Cor varies misses, introïtos, graduals, etc. a Cant Pla o Gregorià.

[p.18C:] Per a la Capella i escolania ha compost un repertori de Misses de glòria i de requiem, rosaris, trisagis, motets, himnes i diferents cànctics, tot amb acompanyament d'harmonium o orgue; a més d'altres peces de música per a col·legis, convents de monges i societats corals, que tot junt sumen avui 347 composicions en el seu *Catàleg de música*.

52. Per ampliar informació veure: -VILAR TORRENS, Josep M.: “Matarrodona, Marià”, a *Diccionario de la Música Española e Hispanoamericana*, vol. 7. Madrid, SGAE, 2000, p.355.

53. El capítol, al 1865, uneix els dos càrrecs -mestre de capella i organista- en una mateixa persona: Francisco Escorsell, i per altra banda se l'allibera del càrrec de “sochantre”. Això voldria dir que els organistes també haurien estat sochantres o que només en aquest cas Mariano Matarrodona, organista, era sochantre?

54. En el manuscrit resta la línia en blanc.

55. Id.

L'arxiu de la Capella de Música de la Seu està proveït de tota classe de peces musicals compostes, la major part, pel Rnt. Cayetano Mensa i pel Rnt. Francisco Escorsell, que són els dos mestres que han ocupat quasi tot aquest segle [XIX] l'honrosa comanda del mestrat de la Capella de música.

Per raó de tenir una edat avançada el Rnt. Escorsell, doncs que nascut el 20 de desembre de 1829, avui conta seixanta vuit anys⁵⁶ i quaranta de residència en el Cor, se li ha concedit la jubilació per raó d'un privilegi que té la Rnt. Comunitat de la Seu, així es que assisteix algunes vegades al Cor i a la Capella de Música o orgue nou més per amor i pel gran carinyo que sempre havia professat en els càrrecs que, tan brillantment, havia desempenyat.

Morí el Rnt. Escorsell el 28 de gener de 1900, a les vuit hores del matí, sent enterrat el dia 30, en el Cementiri general.

El substituí, el Rnt. Mariano Torras, prevere, actual mestre de Capella, el qual ha mort el 22 de maig de 1919.

[Hi ha un paper afegit al manuscrit de Sarret i Arbós —escriu darrera d'una factura—, on hi ha una informació sobre Cayetano Mensa, que ja he transcrit en el seu lloc corresponent; indica un mena de llista de noms de músics i dades, alguns d'ells no són de la Seu de Manresa, que transcriu malgrat no ho relaciono amb el que indica aquest manuscrit sobre els mestres de capella, però és interessant pels noms que indica:]

Maestro Francisco Juncà 1790

Maestro Martí 1789

Maestro Francisco Queralt

Maestro Pedro Juan Llonell 1786

Gozos a Ntra. Sra. del Claustro de Solsona 1785

Maestro Josep Duran 1786

Maestro Mensa, pbro. 1790, 1815, 1866⁵⁷

Maestro Joan Rosell

Maestro Balius 1778

Maestro Espona

Maestro Juncà 1790

Maestro Carlos Baguer

Maestro Francisco Llibons 1823

La primera parte es la del nº 1

Maestro Segismundo Basachs 1809

Las tres horas de agonía que se hacía en la Seo.

Conclusió

He procurat recollir, d'aquest manuscrit, totes les dades⁵⁸ que poguessin ser d'interès per a l'estudi de la música a Manresa i per a la reconstrucció de la seva història musical.

56. Sarret sembla indicar amb aquesta data l'any que va escriure aquest manuscrit, que seria el 1897, per tant, les dades que afegeix referides a l'any 1900 i al 1919 serien posteriors al manuscrit; malgrat que aquest manuscrit està datat al 1919. Per tant, això fa suposar que aquestes notes manuscrites que prenia Sarret en petites fixes haurien estat recollides i modificades durant tots els anys que van des del 1897 (data d'aquest manuscrit) fins al 1919; serien anotacions de 22 anys que complementen el manuscrit.

57. Malgrat l'anotació "1866", es deu tractar d'una còpia d'un manuscrit de C. Mensa, ja que va morir el 1845.

58. He eliminat conscientment algunes *digressions* de Sarret i Arbós a propòsit d'*introduccions* o *generalitats* sobre la història i orígens de la música occidental (com per exemple quan es tracta de l'origen de l'orgue a l'antiga Grècia...).

Pot semblar que algunes de les indicacions referents a la documentació històrica, que es poden extreure d'aquest manuscrit de Sarret i Arbós, són similars a les d'altres capelles de música d'altres esglésies de Catalunya d'aquest període, però crec que precisament per això és interessant aquest manuscrit, que ens permetrà copsar les similituds i les diferències a partir d'aquestes informacions i d'altres que vagin apareguent.

Podem pensar que en totes les capelles de música es feia el mateix, però fins que no haguem pogut fer la comparació amb dades reals i rigoroses de la majoria d'esglésies de Catalunya que tingueren capella de música, no podrem conèixer exactament la seva "vida musical" quotidiana.

Per tant, aquesta àmplia documentació inédita en referència a la ciutat de Manresa, que aporta aquest manuscrit, pot servir per poder-la comparar i relacionar amb la de les altres catedrals, basíliques, col·legiates o esglésies catalanes semblants a la Seu manresana, i així obtenir unes conclusions de cara al coneixement més complet de la música històrica a Catalunya en el segle XVIII.